

На основу члана 46. став 1. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, бр. 18/05, 81/05-исправка и 47/18) и члана 237. тачка 2) Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15-др.закон и 83/18),

Управни одбор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије доноси

О Д Л У К У

о усвајању Извештаја о раду Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије за 2018. годину

1. Усваја се Извештај о раду Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије за 2018. годину.
2. Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

Број:

110-01-0001/2019-0004

У Београду,

27.02.2019.

УПРАВНИ ОДБОР



Председник

Проф. др Оља Чокорић, дипл. инж.



**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2018. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

I.	УВОД.....	4
1.	Оснивање Директората.....	4
2.	Послови Директората.....	4
3.	Организација Директората	6
4.	Финансирање Директората.....	6
II.	АКТИВНОСТИ И ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ	7
1.	Прописи из области ваздухопловства	7
1.1	Акта. из надлежности Владе и МГСИ.....	7
1.2	Прописи из надлежности Директората	7
1.3	Мишљења и други акти из области ваздухопловних прописа.....	9
2.	Европске интеграције.....	10
3.	Међународна сарадња	11
3.1	Мултилатерална сарадња	11
3.2	Билатерална сарадња и билатерални споразуми о ваздушном саобраћају	14
3.3	Регионална сарадња	15
3.4	Остале међународне активности	16
4.	Међународне провере	16
5.	Заштита права путника	16
6.	Инспекцијски надзор.....	18
6.1	Инспекцијски надзор у области саобраћајне делатности	18
6.2	Инспекцијски надзор у области пловидбености	20
6.3	Инспекцијски надзор ваздухопловног особља	20
6.4	Инспекцијски надзор у области ваздухопловне медицине	20
6.5	Инспекцијски надзор у области заштите права путника.....	20
6.6	Инспекцијски надзор у области ваздушне пловидбе	21
6.7	Инспекцијски надзор у области аеродрома	22
6.8	Инспекцијски надзор у области обезбеђивања у ваздухопловству	23
6.9	Инспекцијски надзор у области трагања и спасавања	24
7.	Основне провере	24
7.1	Основна провера у области саобраћајне делатности	25
7.2	Основна провера у области пловидбености	25
7.3	Основна провера у вези са ваздухопловним особљем.....	25
7.4	Основна провера у области ваздушне пловидбе	25
7.5	Основна провера у области аеродрома	25
7.6	Основна провера у области обезбеђивања у ваздухопловству	25
8.	Периодичне провере	26
8.1	Периодична провера у области саобраћајне делатности	26
8.2	Периодична провера у области пловидбености	26
8.3	Периодична провера у области ваздухопловног особља.....	26
8.4	Периодична провера у области ваздухопловне медицине	27
8.5	Периодична провера у области ваздушне пловидбе.....	27
8.6	Периодична провера у области аеродрома	27
8.7	Периодична провера у области обезбеђивања у ваздухопловству	28
8.8	Периодична провера у области трагања и спасавања.....	28
9.	Тест мера обезбеђивања и испитивање обезбеђивања	28
10.	Управни послови.....	28
10.1	Пловидбеност	28
10.2	Ваздухопловно особље	29
10.3	Ваздухопловна медицина	30
10.4	Ваздухопловне дозволе.....	31
10.5	Ваздушна пловидба.....	31
10.6	Аеродроми	32
10.7	Обезбеђивање у ваздухопловству.....	33
10.8	Одобравање летова.....	35
10.9	Трагање и спасавање	35
11.	Стручно усавршавање запослених	36
12.	Унапређење организационо институционалних капацитета	39
12.1	Трагање и спасавање	39

12.2	Нормативно-правни, општи послови и послови људских ресурса	40
12.3	Финансије и рачуноводство	41
12.4	Планирање, извештавање и накнаде које се плаћају Директорату	42
12.5	Набавке	44
12.6	Информационо-комуникациони послови	45
12.7	Менаџмент квалитетом и животном средином	47
12.8	Интерна ревизија	51
ПРИЛОГ: СКРАЋЕНИЦЕ		52

СПИСАК СЛИКА, ТАБЕЛА И ГРАФИКОНА

Слика 1: Објекти одита и инспекцијског надзора	5
Слика 2: Органиграм Директората	6
Табела 1: Упоредни приказ врсте рекламација у периоду 2015-2018.г	17
Табела 2: SAFA инспекције	20
Табела 3: Инспекцијски надзор из области АТМ, CNS и КЛ	22
Табела 4: Инспекцијски надзор из области аеродрома	22
Табела 5: Инспекцијски надзор у области обезбеђивања у ваздухопловству	24
Табела 6: Основна провера у области саобраћајне делатности	25
Табела 7: Основна провера у области аеродрома	25
Табела 8: Основни преглед у области обезбеђивања у ваздухопловству	26
Табела 9: Периодична провера у области пловидбености	26
Табела 10: Периодична провера у области ваздухопловног особља	27
Табела 11: Периодичне провере из области АТМ, CNS и КЛ	27
Табела 12: Периодичне провере из области аеродрома	28
Табела 13: Тест мера обезбеђивања и ипитивање обезбеђивање	28
Табела 14: Управни послови из области ваздухопловне медицине	30
Табела 15: Управни послови из области ваздухопловних дозвола	31
Табела 16: Преглед обука по ОЈ ДЦВ	39

I. УВОД

Правни основ за израду годишњег извештаја о раду Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат), представља члан 46. став 1. Закона о јавним агенцијама („Сл. гласник РС“, бр. 18/05, 81/05-исправка и 47/18), према којем Управни одбор јавне агенције усваја и подноси оснивачу годишњи извештај о раду за протеклу годину најкасније до 1. марта текуће године.

У Извештају о раду Директората за 2018.г. приказане су активности и резултати пословања које се односе на доношење прописа, спровођење инспекцијског надзора и провера у земљи, међународних активности, као и међународних одита, стручног усавршавања запослених и др.

1. Оснивање Директората

Директорат је основан Одлуком о оснивању Директората цивилног ваздухопловства државе Србије и државе Црне Горе („Сл. гласник РС“, број 102/03 и „Сл. лист РЦГ“, број 61/03), коју су у истоветном тексту усвојиле Влада Републике Србије и Влада Републике Црне Горе. Иступањем Црне Горе из државне заједнице, Влада Републике Србије доноси Одлуку о вршењу оснивачких права у Директорату цивилног ваздухопловства државе Србије и државе Црне Горе („Сл. гласник РС“, број 53/06), а потом 2007.г. мења и његов назив у „Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије“.

Директорат је основан 2003.г. између осталог и као резултат предузимања корективних мера тадашње Савезне Владе за отклањање негативних налаза о организацији ваздухопловне власти, које су претходних година дале Међународна организација цивилног ваздухопловства (ИКАО), као и Федерална ваздухопловна администрација Сједињених Америчких Држава (ФАА), у оквиру програма провере безбедности у ваздухопловству (ИКАО USOAP и FAA IASA). Успостављање Директората, начин његовог организовања и пословања је обавеза проистекла из потврђених међународних уговора у области цивилног ваздухопловства, што је препознато у извештајима релевантних међународних институција, и то: ИКАО, Европске агенције за безбедност ваздушног саобраћаја (ЕАСА), Европске комисије, као и FAA.

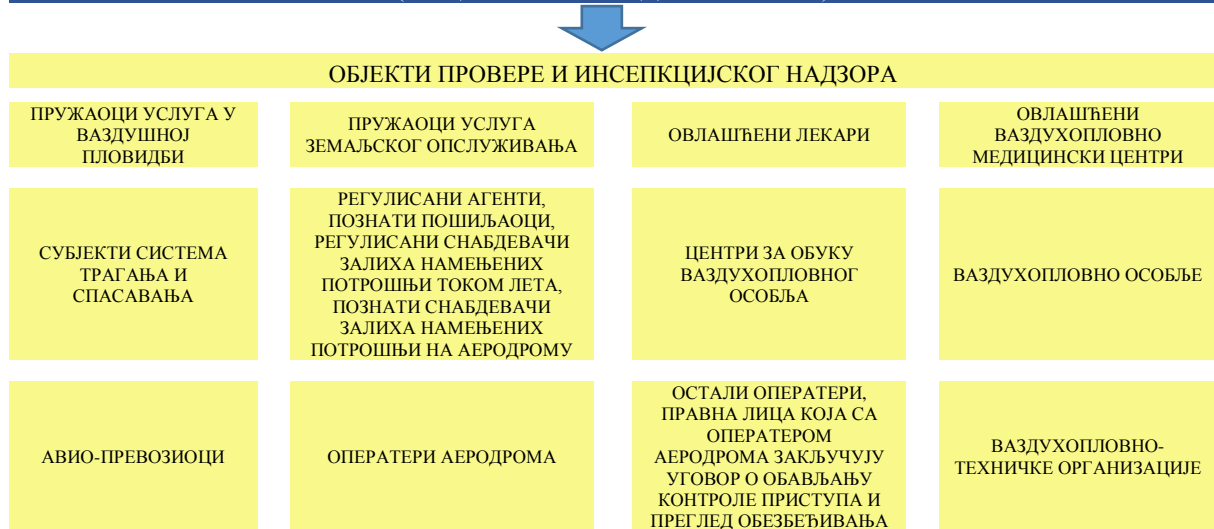
У форми јавне агенције над којом оснивачка права врши Влада у име Републике Србије и која, као јавна овлашћења, обавља послове државне управе, Директорат је основан 2010.г. Законом о ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС“, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15-др. закон и 83/18; даље у тексту: Закон), са својством правног лица које има права, обавезе и одговорности утврђене овим законом и другим прописима (члан 233. Закона). Примена других прописа на Директорат регулисана је чланом 242. Закона. Сходно ставу 1. овог члана, Закон о јавним агенцијама примењује се на питања која се односе на положај Директората која нису уређена Законом.

2. Послови Директората

Директорат као јавно овлашћење, обавља послове државне управе који су му Законом поверени и који непосредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја. Сходно члану 234. Закона, Директорат доноси прописе и првостепене управне акте, издаје јавне исправе и води евиденције за које је овлашћен овим Законом или другим прописом, обавља одит (проверу) и инспекцијски надзор над ваздухопловним субјектима, учествује у раду међународних ваздухопловних организација и институција и њихових радних тела, сарађује с надлежним органима других држава и обавља друге послове одређене Законом или другим прописом.

У складу са чланом 234. став 3. Закона, Директорат је национално надзорно тело у области ваздушне пловидбе према прописима Европске уније.

ДИРЕКТОРАТ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
(НАЦИОНАЛНО НАДЗОРНО ТЕЛО)



Слика 1: Објекти одита и инспекцијског надзора

Директорату су одредбама Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају, такође, поверени послови државне управе који се односе на права путника у ваздушном саобраћају. Овим законом је прописано да је Директорат тело Републике Србије, према прописима ЕУ, које се стара о примени одредаба које се односе на поштовање права гарантованих путницима и лицима са инвалидитетом, односно са смањеном покретљивошћу и обавештавање тих лица о њиховим правима. О свему наведеном, а у складу са преузетим међународним обавезама, Европска комисија се обавештава о овлашћењима Директора, као и о казним одредбама прописним за кршење одредаба овог закона које се односе на права лица са инвалидитетом и лица са смањеном покретљивошћу. Инспекцијски надзор над применом овог закона, релевантних међународних прописа и подзаконског акта донетог на основу овог закона, у делу права путника код ускраћивања укрцавања, отказивања летова и кашњењу летова, врши Директорат преко ваздухопловног инспектора.

Директорат је организован на начин да испуњава обавезе које проистичу из:

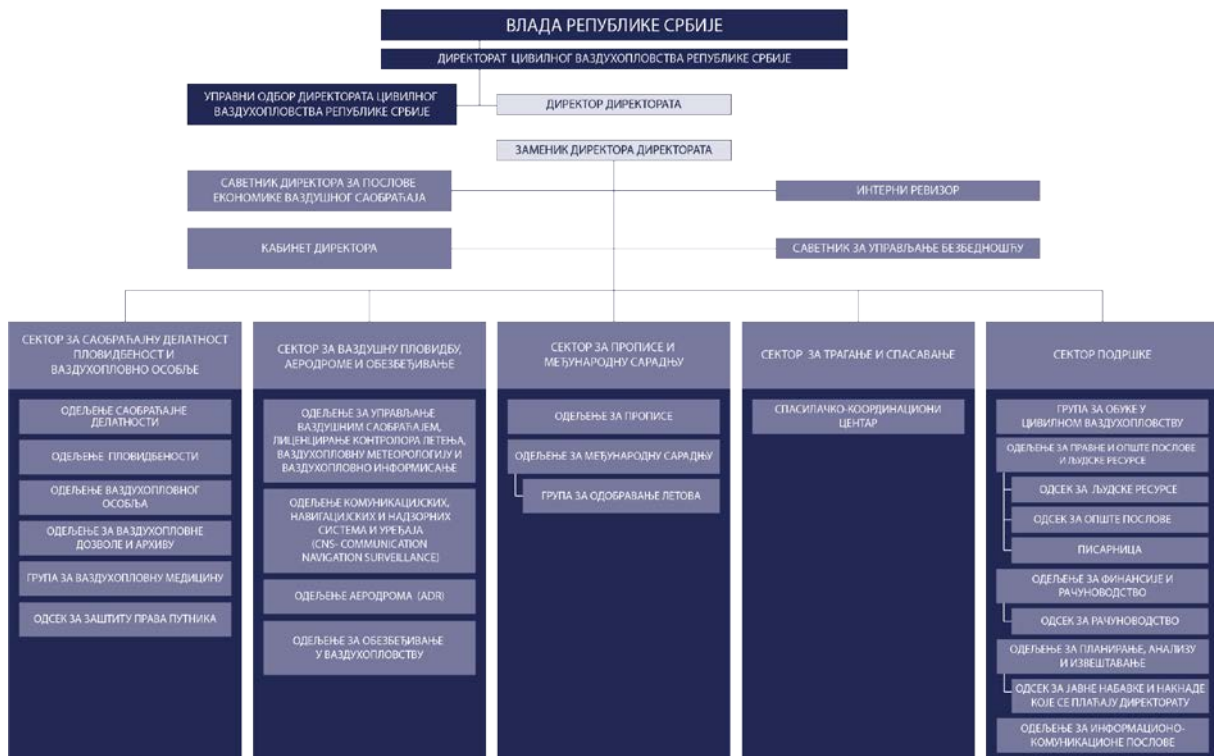
- Закона о ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС“, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15-др. закон и 83/18);
- Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС“, бр.87/11 и 66/15);
- Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству („Сл.лист СФРЈ“-Међународни уговори, број 11/80);
- Мултилатералног споразума између Европске заједнице и њених држава чланица, Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Републике Бугарске, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Исланд, Републике Црне Горе, Краљевине Норвешке, Румуније, Републике Србије и Мисије привремене управе Уједињених нација на Косову (у складу са Резолуцијом Савета безбедности УН 1244) о успостављању заједничког европског ваздухопловног подручја (у даљем тексту: ЕСАА споразум) - („Сл. лист РС“-Међународни уговори, број 38/09), који Србију у области цивилног ваздухопловства интегрише у Европску унију; ЕСАА споразум посебно захтева усаглашавање националне регулативе Републике Србије са *Acquis Communautaire*;

- Међународне конвенције о сарадњи у области безбедности ваздушне пловидбе ЕВРОКОНТРОЛ од 13. децембра 1960. године („Сл.лист СЦГ”-Међународни уговори, бр. 18/04, 19/04 и 4/05);
- Закона о ратификацији Мултилатералног споразума о рутним накнадама („Сл. лист СЦГ”-Међународни уговори број 4/05);
- Закона о јавним агенцијама, („Сл. гласник РС”, бр. 18/05, 81/05-исправка и 47/18);
- правилника и других подзаконских прописа усаглашених са прописима ЕУ;
- осталих закључених и потврђених међународних уговора.

Рад Директората, његова организација и запослени су подложни сталним проверама међународних организација: Међународне организације за цивилно ваздухопловство (ICAO), Европске организације за безбедност ваздушне пловидбе (Евроконтрол), EASA, Европске конференције цивилног ваздухопловства (ECAC), Агенције за обезбеђивање ваздушног саобраћаја САД (TSA) и Федералне ваздухопловне администрације САД (FAA), као и експерата Европске комисије за оцену примене ECAA споразума.

3. Организација Директората

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Директорату, урађена је унутрашња организација Директората, делокруг рада организационих делова и систематизација радних места са описом послова, а према пословима у области ваздушног саобраћаја које Директорат обавља у складу са Законом.



Слика 2: Организам Директората

4. Финансирање Директората

За обављање послова из своје надлежности Директорат не користи средства из буџета Републике Србије, већ иста обезбеђује самостално, из накнада и такси у складу са Законом, од чега највећим делом из средстава која се остварују у складу са потврђеним међународним уговорима и то из дела рутних, терминалних и аеродромских накнада за обављање регулаторних и надзорних послова у складу са потврђеним међународним уговорима (Чикашка Конвенција, Евроконтрол Конвенција и Мултилатерални споразум о рутним накнадама).

II. АКТИВНОСТИ И ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ

Полазећи од Законом утврђених надлежности, Директорат је у извештајном периоду спровео активности из следећих области:

1. Прописи из области ваздухопловства

У току 2018.г. Директорат је наставио са интензивном регулаторном активношћу, која је првенствено усмерена на даље усклађивање домаћег законодавства са европским прописима из области ваздушног саобраћаја.

1.1 Акта. из надлежности Владе и МГСИ

У извештајном периоду Директорат је учествовао у изради:

- 1) Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС“, број 83/18);
- 2) Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају („Сл. гласник РС“, број 83/18).
- 3) Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству са Предлогом Закључка Владе којим се усваја исти (предлог је достављен МГСИ на даљу надлежност);
- 4) Измена и допуна Националног програма за олакшице у ваздушном саобраћају (предлог је достављен МГСИ на даљу надлежност);
- 5) Прилога Директората за План рада Владе за 2018.г. (обухваћени су акти које доноси Влада, као и акти које Влада треба да предложи Народној скупштини) (предлог је достављен МГСИ на даљу надлежност);
- 6) Предлога уредбе о проглашењу линије у јавном интересу (предлог је достављен МГСИ на даљу надлежност);
- 7) Стратегије развоја ваздушног саобраћаја у Републици Србији;

1.2 Прописи из надлежности Директората

У току извештајног периода донето је (26) подзаконских аката из надлежности Директората и то:

- 1) Правилник о информацијама које се достављају пре успостављања и измене функционалног блока ваздушног простора („Службени гласник РС“, број 1/18);
- 2) Правилник о детаљним мерама за примену заједничких основних стандарда обезбеђивања у ваздухопловству („Службени гласник РС“, број 5/18);
- 3) Правилник о сертификацији ваздухоплова и других ваздухопловних производа, делова и уређаја и о издавању дозвола за обављање ваздухопловно-техничке делатности организацијама за производњу и пројектовање („Службени гласник РС“, број 5/18);
- 4) Листа авио-превозилаца којима је забрањено или ограничено летење у Европској унији („Службени гласник РС“, број 8/18);
- 5) Правилник о условима за обављање ваздушног саобраћаја („Службени гласник РС“, број 9/18);
- 6) Наредба о времену отворености аеродрома за одвијање јавног авио-превоза („Службени гласник РС“, број 21/18);
- 7) Правилник о условима и поступку за издавање дозволе за коришћење аеродрома („Службени гласник РС“, број 23/18);
- 8) Правилник о изменама и допунама Правилника о летачком особљу („Службени гласник РС“, број 37/18);
- 9) Правилник о садржини и начину вођења евиденције центара за обуку ваздухопловног особља („Службени гласник РС“, број 49/18);

- 10) Правилник о изменама Правилника о оперативној дозволи за обављање јавног авио-превоза („Службени гласник РС”, број 50/18);
- 11) Правилник о обрасцу службене легитимације ваздухопловног инспектора Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије („Службени гласник РС”, број 53/18);
- 12) Правилник о обрасцу службене легитимације проверивача Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије („Службени гласник РС”, број 53/18);
- 13) Правилник о изменама Правилника о условима за обављање ваздушног саобраћаја („Службени гласник РС”, број 56/18);
- 14) Наредба о измени Наредбе о времену отворености аеродрома за одвијање јавног авио-превоза („Службени гласник РС”, број 56/18);
- 15) Правилник о престанку важења Правилника о пружању услуге калибраже из ваздуха („Службени гласник РС”, број 58/18);
- 16) Правилник о допуни Правилника о летачком особљу („Службени гласник РС”, број 63/18);
- 17) Листа авио-превозилаца којима је забрањено или ограничено летење у Европској унији („Службени гласник РС”, број 63/18);
- 18) Правилник о изменама Правилника о летачком особљу („Службени гласник РС”, број 69/18);
- 19) Правилник о мерилима на основу којих може да се одступи од заједничких основних стандарда обезбеђивања у цивилном ваздухопловству („Службени гласник РС”, број 70/18);
- 20) Наредба о времену отворености аеродрома за одвијање јавног авио-превоза („Службени гласник РС”, број 80/18);
- 21) Акт којим директор Директората објављује Одлуку Проширене комисије Евроконтрола број 152 од 21. септембра 2018. године („Службени гласник РС”, број 80/18);
- 22) Правилник о дозволама и центрима за обуку пилота ултралаког ваздухоплова („Службени гласник РС”, број 102/18);
- 23) Правилник о условима и поступку за издавање дозволе за коришћење хелидрома („Службени гласник РС”, број 103/18);
- 24) Правилник о изменама Правилника о инспекцији Комисије у области обезбеђивања у цивилном ваздухопловству („Службени гласник РС”, број 103/18);
- 25) Акт којим директор Директората објављује Одлуку Проширене комисије Евроконтрола број 154 од 29. новембра 2018. године („Службени гласник РС”, број 103/18);
- 26) Акт којим директор Директората објављује извод из Одлуке Проширене комисије Евроконтрола број 153 од 29. новембра 2018. године („Службени гласник РС”, број 103/18).

У току 2018.г. је започет рад на изради следећих прописа:

- 1) Предлог правилника о континуираној пловидбености ваздухоплова;
- 2) Предлог правилника о издавању одобрења страном авио-превозиоцу за обављање јавног авио-превоза са Републиком Србијом;
- 3) Предлог правилника о разврставању ваздухоплова, знацима државне припадности, ознакама регистрације и обавезним натписима ваздухоплова;
- 4) Предлог правилника о изменама и допунама Правилника о беспилотним ваздухопловима;
- 5) Предлог правилника о изменама и допунама Правилника о условима за обављање ваздушног саобраћаја;

- 6) Предлог правилника о условима за обављање посебних делатности у ваздушном саобраћају и некомерцијалног летења;
- 7) Предлог правилника о изменама и допунама Правилника о условима и поступку за издавање сертификата аеродрома;
- 8) Предлог правилника о дозволи за обављање прегледа обезбеђивања;
- 9) Предлог правилника о изменама Правилника о сертификацији ваздухоплова и других ваздухопловних производа, делова и уређаја и о издавању дозвола за обављање ваздухопловно-техничке делатности организацијама за производњу и пројектовање;
- 10) Предлог правилника о изменама и допунама Правилника о потврдама о обучености и сертификатима особља које обавља преглед обезбеђивања и центрима за обуку;
- 11) Правилник о центрима за обуку ваздухопловног особља чији послови посредно утичу на безбедност ваздушног саобраћаја;
- 12) Измена и допуна Програма за обуку у области обезбеђивања у ваздухопловству;
- 13) Предлог измене Уредбе о раду Националног комитета за олакшице;
- 14) Предлог измене Правилника о одступању од заједничких основних стандарда обезбеђивања у цивилном ваздухопловству.
- 15) Предлог правилника о обрасцу службене легитимације ваздухопловног инспектора Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- 16) Предлог правилника о обрасцу службене легитимације проверивача Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије.

У погледу интерних аката Директората реализоване су и следеће активности:

- 1) измена и допуна Програма за контролу квалитета мера обезбеђивања у ваздухопловству и Одлука о измени Одлуке о утврђивању истог;
- 2) измена Упутства о поступку припреме и доношења ваздухопловних прописа;
- 3) анализа предлога измене *ECAC Doc 30 Part II Aviation Security*, Амандман 10; *Annex IV-9-B ECAC Doc 30 Part II AVSEC* и мишљење на предлог измене *ECAA-Анекса I*.
- 4) пропис којим се уређује униформа инспектора Директората (спецификација).

1.3 Мишљења и други акти из области ваздухопловних прописа

На захтев надлежних државних органа и организација, ваздухопловних субјеката и других странака, као и на захтев појединих организационих јединица Директората, у току 2018.г. припремљена су одговарајућа мишљења (о предлозима прописа и других аката, о примени прописа) и дати прилози, за израду појединих аката:

- 1) активности у вези са применом *ECAA* споразума:
 - коментар на Нацрт извештаја експерата ЕК о примени *ECAA* у Републици Србији;
 - анализа отворених питања у примени *ECAA* споразума – припремљена за потребе одржавања састанка Заједничког комитета и планиране радионице;
 - коментар на Нацрт записника са састанка *ECAA* Заједничког комитета;
 - коментар на Нацрт новог Анекса I *ECAA*;
 - анализа нацрта Пословника о раду *ECAA* Заједничког комитета и формулисање примедба на текст Пословника;
- 2) мишљење на Нацрт закона о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе; мишљење на иновирани текст Нацрта закона; Предлог амандмана на члан 1. став 3. Предлога закона о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе;

- 3) Мишљење на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о јавним агенцијама;
- 4) Учешће у јавној расправи поводом Нацрта закона о климатским променама и давање мишљења на Нацрт закона о климатским променама;
- 5) Мишљење на Нацрт Закона о обавезном осигурању у саобраћају;
- 6) Мишљење на утицај предлога измене ЗВС на концесиони уговор за аеродром „Никола Тесла“;
- 7) Усклађивање коментара на мишљење Републичког секретаријата за јавне политике на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају, за део Обезбеђивање у ваздухопловству;
- 8) Мишљење на иновирани текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавним агенцијама;
- 9) Мишљење на Нацрт закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама; Мишљење на предлог измене закона;
- 10) Мишљење на Нацрт закона о критичној инфраструктури;
- 11) Мишљење на Нацрт закона о штрајку;
- 12) Мишљење на Основу за закључивање Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Бугарске о сарадњи у области заштите од природних и изазваних катастрофа;
- 13) Мишљење на ревидирани текст Нацрта извештаја Радне групе за приступање РС Светској трговинској организацији;
- 14) Припрема одговора на питања из Упитника Светске банке у делу који се односи на ваздушни саобраћај;
- 15) Давање стручног мишљења и учешће у припреми аката неопходних за реализовање Уговора о концесији Аеродрома „Никола Тесла” (мишљење на Нацрт Директног уговора и Додатног уговора на Уговор о концесији АНТ, учешће у изради материјала који су се презентовали концесионару, а који се односи на преглед дозвола и сертификата за чије издавање је потребно да концесионар поднесе одговарајући захтев; израда свих аката Директората неопходних за реализовање преноса сертификата аеродрома са АНТ на концесионара).

2. Европске интеграције

У извештајном периоду из области европских интеграција реализоване су следеће активности и то:

- 1) Израда прилога Директората за Годишњи извештај о напретку за период 30. октобар 2017.г. до 25. јануар 2018.г, као и за период фебруар-новембар 2018.г. за Поглавље 14 и Поглавље 21;
- 2) Активности у вези са НПАА: ажурирање електронске базе уз НПАА; учешће на састанку у вези процене финансијских аспеката спровођења НПАА; координација послова у вези с прикупљањем података о финансијским ефектима спровођења НПАА и послова везаних за попуњавање обрасца за процену финансијских ефеката примене НПАА;
- 3) Активности у вези са стручном редактуром: припрема плана стручне редактуре за 2018-2019.г.; одређивање приоритета за превођење и стручну редактуру у првој половини 2019.г.; прирема предлога за именовање и разрешење стручних редактора из Директората; учешће на састанцима одржаним у Министарству за

- европске интеграције у вези са пословима стручне редактуре; стручна редуктура превода правних тековина ЕУ из надлежности Директората;
- 4) Састанак Пододбора за транспорт, енергетику, заштиту животне средине, климатске промене и регионални развој (Брисел, 12-13. април 2018.г.) - припрема прилога Директората за састанак, координационе активности у оквиру Директората, као и са МЕИ и МГСИ; учешће на припремном састанку у МГСИ за састанак Пододбора, као и учешће на састанку Пододбора; мишљење на Нацрт записника са састанка Пододбора;
 - 5) одговори ЕК: припрема одговора на коментаре ЕК на Нацрт Преговарачке позиције за Поглавље 21 – Трансевропске мреже, као и додатне коментара ЕК; израда одговора на додатна питања ЕК у вези са статусом примене ЕСАА споразума у Републици Србији; анализа коментара ЕК на други Нацрт Акционог плана за ПГ 19;
 - 6) Послови у вези са израдом Преговарачке позиције РС за Поглавље 14: редактура Нацрта преговарачке позиције за Поглавље 14, ажурирање Нацрта преговарачке позиције за Поглавље 14, ажурирање Анекса који иду уз ПП за Поглавље 14, израда сажетка за Нацрт преговарачке позиције за Поглавље 14, ажурирање сажетка за Нацрт преговарачке позиције за Поглавље 14;
 - 7) Израда Прилога за месечне информације о текућим активностима у процесу приближавања Републике Србије Европској унији за поглавље 14;
 - 8) Мишљење на Предлог закључка Владе РС: закључак којим се усваја Преговарачка позиција РС за ПГ 21 (са сажетком), закључак којим се усваја Преговарачка позиција РС за Преговарачко поглавље 14 – Транспортна политика (са образложењем, сажетком и текстом ПП); закључак о усвајању Извештаја о приступању РС ЕУ током председавања Бугарске;
 - 9) Припрема и учешће на састанку Одбора за просторно планирање, саобраћај и инфраструктуру Народне скупштине РС на којем се разматрала Преговарачка позиција РС за међувладину конференцију о приступању РС ЕУ за Поглавље 14 „Транспортна политика” и Преговарачка позиција РС за међувладину конференцију о приступању РС ЕУ за Поглавље 21 „Трансевропске мреже”;
 - 10) Припрема и учешће на састанку Одбора за ЕУ са Конвентом на којем се разматрала Преговарачка позиција РС за међувладину конференцију о приступању РС ЕУ за Поглавље 14 „Транспортна политика” и Преговарачка позиција РС за међувладину конференцију о приступању РС ЕУ за Поглавље 21 „Трансевропске мреже”;
 - 11) Припрема и учешће на састанку Одбора за ЕУ Народне скупштине РС на којем се разматрала Преговарачка позиција РС за међувладину конференцију о приступању РС ЕУ за Поглавље 14 „Транспортна политика” и Преговарачка позиција РС за међувладину конференцију о приступању РС ЕУ за Поглавље 21 „Трансевропске мреже”;
 - 12) учешће на семинару Буџетирање акционих планова за приступање Србије ЕУ, који је одржан 27. новембра 2018.г.

3. Међународна сарадња

3.1 Мултилатерална сарадња

У циљу активног праћења кретања у области међународног цивилног ваздухопловства и реализације обавеза које проистичу из чланства Републике Србије у међународним ваздухопловним организацијама, током 2018.г. припремљени су материјали за састанке и реализовано учешће представника Директората на истим, и остварено је учешће у раду радних група формираних у оквиру међународних

ваздухопловних организација у којима је Република Србија пуноправни члан или има статус посматрача (ICAO, ECAC, Евроконтрол и EASA).

Учешће у раду ICAO

- 1) Припрема Платформе за учешће представника Републике Србије на 13. Конференцији о ваздушној пловидби, одржаној у периоду 9-19. октобра 2018.г. у Монреалу и припрема Извештаја о учешћу представника Републике Србије на наведеној конференцији;
- 2) Припрема одговора на упитнике ICAO у делу који се односи на законодавни оквир у Републици Србији, унос података у електронску апликацију ICAO и ажурирање корективних планова за отклањање ранијих ICAO налаза;
- 3) Попуна упитника за ICAO EUR/NAT;
- 4) Рад са ICAO на примени докумената Анекса 6, 8,16. и 19. и њихових допуна, као и рад на CMA систему ICAO;
- 5) Пријем, обрада и одговарање на достављена Државна писма ICAO;
- 6) Узето је учешће у раду радних тела ICAO EURSAR/TF на коме је донет Европски план трагања и спасавања;
- 7) Учешће ICAO Cyber Security самит у Букурешту;
- 8) Техничка припрема ICAO GAsEP конференцију у Лисабону;
- 9) Анализа радног материјала који је добијен 29.03.2018.г. од FAL секције ICAO, а у вези TRIP стратегије;
- 10) учешће у програмима обуке ове организације.

Учешће у раду ECAC

- 1) Припрема Информације за Владу о учешћу представника Републике Србије на 36. трогодишњој Скупштини ECAC и презентације директорке Директората у области обезбеђивања у ваздухопловству (на позив извршног секретара ECAC), одржаној 10. и 11. јула 2018.г. у Стразбуру;
- 2) Припрема материјала и обраћања директорке Директората за 150. састанак генералних директора цивилног ваздухопловства држава чланица ECAC, одржаном 14. и 15. маја 2018.г. и израда извештаја са састанка. На састанку је изабран јединствени европски кандидат за место председника Савета ICAO;
- 3) Упознавање са материјалима за 67. Специјални састанак генералних директора цивилног ваздухопловства држава чланица ECAC, који је одржан од 30. августа до 1. септембра 2018.г. на Азорским острвима;
- 4) Припрема материјала и обраћања директорке Директората на 151. састанку генералних директора ECAC, одржаном 5. децембра 2017.г.;
- 5) припреме и учешће на 11. ECAC Форуму 4. децембра 2018.г. у Паризу ;
- 6) анализа предлога измене ECAC Document 30 Part I FAL за потребе састанка директора ваздухопловних власти држава чланица ECAC у Паризу;
- 7) Учешће на 26. састанку Форума обезбеђивања у ваздухопловству ECAC (Aviation Security Forum);
- 8) попуњавање ECAC компарационих табела о усаглашености националних прописа са препорукама ECAC Doc 30 Part II Aviation Security и достава ECAC;
- 9) Припреме за организовање састанка поводом посете Комитета СБ УН-борба против тероризма;

Учешће у раду Евроконтрола

- 1) председавање седницама Сталне комисије Еуроконтрола, највишег управљачког тела које је задужено за примену опште политике Еуроконтрола, као и за надзор над радом Агенције, од стране директорке Директората;
- 2) учешће директорке Директората на састанцима Председничког бироа Привременог савета Евроконтрола и Координационог комитета Привременог

- савета Евроконтрола у својству потпредседника Привременог савета Евроконтрола;
- 3) Припрема материјала за 49. састанак Привременог савета Евроконтрол, 49. састанак Сталне комисије одржаним 21. јуна 2018.г. у Бриселу;
 - 4) Припрема материјала за 50. састанак Привременог савета и 50. састанак Сталне Комисије Евроконтрол, одржаним 29. новембра 2018.г. у Бриселу;
 - 5) Узето учешће на радионици *LARA* у згради *SMATSA* доо на тему аутоматизације алокације ваздушног простора;
 - 6) Организација проширеног састанка Председничког бироа Привременог савета Еуроконтрола у просторијама Директората;
 - 7) Техничка припрема састанка Привременог савета чије одржавање је планирано у Београду 26.04.2018.г;
 - 8) учешће на састанцима у вези са рутним накнадама: 110. и 111. састанак Проширеног одбора за рутне накнаде (Брисел, Белгија); 58. састанак Радне групе за рутне накнаде (Тбилиси, Грузија); радионица *CRCO* на тему Евроконтрол принципа/система рутних и терминалних накнада (*SMATSA* доо, Београд);

Сарадња са Европском комисијом

Настављена је сарадња са ЕК, првенствено са Генералним директоратом за мобилност и транспорт, као и са Делегацијом ЕУ у Србији у циљу праћења примене *ЕСАА* споразума у Републици Србији. У том смислу урађено је следеће:

- 1) припрема и реализација учешћа на 1. састанку *ЕСАА* Заједничког комитета и састанку на експертском нивоу, одржаним 3. и 4. маја 2018.г. у Бриселу;
- 2) припрема материјала и за билатерални састанак са Европском комисијом у вези са отвореним питањима изнетим у Нацрту извештаја о *ЕСАА* посети 2017.г. Састанак је одржан на предлог Европске комисије на маргинама 1. састанка *ЕСАА* Заједничког комитета у циљу додатног појашњавања одређених „отворених питања наведених у нацрту извештаја;
- 3) *ЕСАА* посета 2017 – упознавање са Нацртом извештаја о *ЕСАА* посети, прослеђивање истог на коментар свим заинтересованим странама, обједињавање и упућивање приспелих коментара ЕК. У Нацрту извештаја као „отворена“ дефинисана су питања у вези са применом Уредбе 1008/2008, и Директива 96/67 и 2003/88 у Републици Србији. Недоумице у вези са прва два наведена прописа разјашњене су током билатералног састанка одржаном на маргинама 1. састанка *ЕСАА* Заједничког комитета и очекује се позитиван став ЕК у вези са истим, док је поводом примене Директиве 2003/88 допунски одговор, који је израдило ресорно министарство, достављен Европској комисији крајем јуна 2018.г. Немамо коначан став ЕК о прихватљивости допунских одговора, а Директорату још увек није достављен Коначни извештај о *ЕСАА* посети одржаној у децембру 2017.г.
- 4) Техничка припрема учешћа на Самиту ваздухопловства ЕУ (*EU Aviation Summit*) у Бечу 03-04.10.2018.г.
- 5) Упућивање одговора представнику ЕК у вези са организовањем састанка на тему Глобалног навигационог сателитског система (*GNSS*) у Београду.

Сарадња са ЕАСА

- 1) Реализовано је учешће представника ОПС на (1) састанку;
- 2) Остварено је учешће у многим *ТЕВ* групама - Одржавање стандарда из тематских области у складу са међународним и ЕУ прописима; побољшање квалитета; аеродроми; управљање безбедношћу;
- 3) Остварено је учешће на семинарима и радионицама из области пловидбености, ваздухопловно-техничких организација и сл.;

4) Учешће на редовним радним састанцима ваздухопловних власти које раде на провери организација овлашћених по Делу 145 (МОАП);

5) Учешће на радним састанцима SAFA координатора;

6) EASA стандардизациони састанци (FCL, FSTD, MED) - праћење и одржавање стандарда из наведених области у складу са међународним и ЕУ прописима и усклађивање измена и допуна ЕУ регулативе из области лиценцирања, обуке летачког особља на уређајима за симулирање летења (FSTD), ваздухопловне медицине (Medical expert group);

7) Учешће у раду ECQB тима;

8) Реализована сарадња са представницима ваздухопловних власти других држава чланица EASA и земаља у региону у погледу обука и лиценцирања ваздухопловног особља;

У ч е ш ћ е у р а д у C O S P A S - S A R S A T

Током 2018.г. узето је учешће на састанку ЈС чланова COSPAS-SARSAT у Монтреалу.

Француска ове године није упутила позив Земљама корисницима на годишњи састанак CDDR.

Настављена је сарадња са контролним центром мисије ITMCC који је надлежан COSPAS-SARSAT центар за Србију кроз одржавање редовних месечних вежби првог ниова;

3.2 Билатерална сарадња и билатерални споразуми о ваздушном саобраћају

Током 2018.г. Директорат је доставио МГСИ следећа акта у циљу закључивања билатералних споразума и аранжмана у области ваздушног саобраћаја, ради разматрања и усвајања од стране Владе Републике Србије:

1) Предлог измене Закључка Владе од 24. јануара 2017.г. којим се усваја извештај са преговора у циљу закључивања Споразума о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Индије, са Образложењем. (непланирана активност).

Парафирани и потписани споразуми или други акти:

- 1) Споразум о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџан - потписан 22. јуна 2018.г.;
- 2) Споразум о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Народне Демократске Републике Шри Ланке - потписан 8. маја 2018.г.;
- 3) Споразум о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Исламске Републике Иран - потписан 21. јуна 2018.г.;
- 4) Споразум о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Канаде - потписан 21. маја 2018.г.;

Активности закључивања споразума о ваздушном саобраћају са Аргентином, Кубом и Алжиром, нису реализоване у обиму предвиђеном Програмом рада за 2018.г. тј. није дошло до парафирања усклађених текстова споразума.

У оквиру активности у циљу закључивања Споразума о ваздушном саобраћају са Уједињеним краљевством Велике Британије и Северне Ирске у Београду су, 13. и 14. марта 2018.г. одржане неформалне консултације са представницима надлежних органа Уједињеног краљевства. Даљи ток преговора се координише између МГСИ, МЕИ и МСП у складу са статусом Brexit-а.

Међутим, у складу са раније усвојеним Основама за вођење преговора и закључивање споразума о ваздушном саобраћају са наведеним државама, настављена је

непосредна комуникација или комуникација дипломатским путем у циљу реализације планираних активности.

Слична комуникација, било у складу са усвојеним Основама за вођење преговора и закључивање споразума о ваздушном саобраћају или већ усвојеним Извештајима са преговора вођена је и са: Пакистаном, Египтом, Кином, Либаном, Катаром и Бразилом.

Реализована је примена *Behaviour Detection* програма са ваздухопловним властима Швајцарске (*ECAS Capacity Building* пројекат из 2017.г.).

Представници Директората узели су учешће као посматрачи на вежби пуног капацитета на Кипру, у мају 2018.г.

3.3 Регионална сарадња

- 1) Учешће на регионалном састанку генералних директора цивилних ваздухопловних власти Републике Македоније, Србије и Црне Горе у Скопљу јануара 2018.г;
- 2) Наставак активног учешћа у раду *RASARAC* и у 2018.г. огледа се кроз присуство на (2) састанка експертског нивоа, састанку координационог одбора у Братислави у Словачкој, као и раду радних група које се баве питањем обука, радном групом која се бавила израдом нацрта Мултилатералног споразума о прекограничној сарадњи који ће бити основ за будуће потписивање билатералних и оперативних споразума о трагању и спасавању (Љубљана).
- 3) Остварен је контакт са представницима *JRCC* Кипар у вези са организовањем планирање обуке за припаднике *RASARAC* комитета у априлу 2018.г. у Београду.
- 4) У вези са организовањем заједничких обука и вежби са надлежним телима за трагање и спасавање из региона, Директорат је у сарадњи са колегама из Заједничког спасилачко-координационог центра Ларнака/Кипар организовао обуку трагања и спасавања за чланове *RASARAC* у периоду 18-20.04.2018.г. у просторијама Директората уз присуство 35 представника система трагања и спасавања 10 држава из окружења и то: Словачке, Словеније, Хрватске, БЈР Македоније, Мађарске, БиХ, Црне Горе, Аустрије, Бугарске и Србије. Циљ обуке је обезбедити основну обуку за руководећи и оперативни ниво у области трагања и спасавања.
- 5) Представници Директората узели су учешће као посматрачи на вежби пуног капацитета, област трагања и спасавања, у Хрватској у септембру 2018.г. и на међународној вежби трагања и спасавања на Кипру.
- 6) На иницијативу Директората у новембру 2018.г. и предлога Евроконтрола и *ICAO EUR/NAT*, представници држава чланица *RASARAC*-а, на састанку Борда управљања у Братислави, потписале су Меморандум о разумевању на тему успостављања званичне сарадње и координације активности у области трагања и спасавања са представницима *JRSS* Ларнака, Кипар. Потписаним Меморандумом створили су се услови да представници држава чланица *RASARAC* похађају бесплатно обуку на Кипру.
- 7) Сарадња са ваздухопловним властима других земаља и то:
 - земаља *ECAA* и *EASA* у области пловидбености (Словенија, Хрватска, БиХ и Македонија);
 - у погледу обука контролора летења страних држављана у Републици Србији, као и размена искуства са представницима Црне Горе, Македоније, *BHDSA* у погледу обука и лиценцирања контролора летења;
 - Црне Горе (на бази Меморандума о сарадњи) у циљу усаглашавања и унапређење регулаторних и надзорних послова над заједничким пружаоцем услуга у ваздушној пловидби;

- БиХ на тему пружања услуга у ваздушној пловидби у ваздушном простору изнад БиХ;
 - Хрватске по питању набавке апликације за беспилотне летелице;
 - АМЕ курс освежења знања у организацији Директората за лекаре из Србије и региона (БиХ, Хрватска, Македонија, Црна Гора).
- 8) учешће на састанцима са представницима држава у региону у вези са иницијативом *Joint Service Provision Area (JSPA)* ради унапређења регионалне сарадње у погледу *FAB*;
- 9) учешће на (2) састанка Координационог тима Директората, АЦВ ЦГ и *SMATSA* доо на тему пружања услуга у ваздушној пловидби у *FIR* Београд;
- 10) припрема захтева за предлог *ICAO* у вези са оснивањем *ICAO Regional Aviation Security Training Center* и организација састанка са ваздухопловним властима у региону;

3.4 Остале међународне активности

- 1) Размена информација са Европском свемирском агенцијом (*ESA*) у вези са могућношћу организовања састанка представника укључених у рад *MEOSAR* система.
- 2) Представници Директората учествовали су на Европској конференцији о трагању и спасавању у Лондону, јуна 2018.г. и том приликом су учесници упознати са иницијативом Директората и Републике Србије за унапређење регионалне сарадње.

4. Међународне провере

У току 2018.г. није реализована „*follow up*“ провера планирана од стране *EASA* с обзиром на одлуку ове организације да не долази због добрих резултата које је Директорат остварио у овој области.

Реализована је Провера од стране ЕК у вези процене испуњености услова за препознавање мера обезбеђивања у ваздухопловству (*One Stop Security пројекат*) на основу чега је ЕК достављен *Letter of Commitments* за унапређење 3 питања.

Такође је остварено и следеће:

- 1) учешће у одиту Комитета Уједињених нација за борбу против тероризма саобраћају,
- 2) преглед пресека стања о реализацији корективних мера за отклањање налаза са одита *ECAC Audit* на аеродрому „Никола Тесла“ (новембар 2016.г.);
- 3) провера од стране *Transport Security Administration (TSA)* у вези са директним летовима за САД;
- 4) учешће представника Директората у *EASA* стандардизационој инспекцији спроведеној над ваздухопловним властима Шведске из области *medical*;
- 5) припреме за проверу од стране *ICAO* предвиђене за 2019.г.

5. Заштита права путника

Сходно обавезама произашлим из међународних уговора, европске регулативе и Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају, спроводи се заштита права путника у случајевима ускраћеног укрцавања, отказивања и кашњења летова. Законске одредбе које регулишу права путника на помоћ и накнаду у случају отказаног лета, кашњења лета и ускраћивања укрцавања, односно које се тичу одговорности авио-превозиоца за транспорт њиховог пртљага, у потпуности су усклађене са Уредбом (ЕЗ) бр. 261/2004 Европског парламента и Савета од 11. фебруара 2004.г. о заједничким правилима у погледу накнаде штете и помоћи путницима у случају ускраћивања укрцавања или отказивања летова или великог кашњења летова и о

укидању Уредбе (ЕЕЗ) бр. 295/91, Уредбом (ЕЗ) бр. 2027/97 Европског парламента и Савета од 9. октобра 1997.г. о одговорности авио-превозилаца у ваздушном превозу према путницима и њиховом пртљагу, Уредбом (ЕЗ) бр. 1107/2006 Европског парламента и Савета од 5. јула 2006.г. о правима лица са инвалидитетом и лица са смањеном покретљивошћу, као и одредбама Конвенције о обједињавању извесних правила за међународни превоз ваздушним путем од 28. маја 1999.г. (Монтреалска конвенција).

Према Закону о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају (чл. 173, став 1) Директорат се стара о применама одредби овога закона које се односе на поштовање права гарантованих путницима, за летове чије је место поласка аеродром на територији Републике Србије или им је место поласка аеродром државе која није потписница ЕСАА споразума, под условом да је место крајњег одредишта аеродром на територији Републике Србије и да лет обавља авио-превозилац стране потписнице ЕСАА споразума. Такође, ставом 2 истог члана, Директорат се стара о примени одредаба овог закона која се односе на права лица са инвалидитетом и лица са смањеном покретљивошћу и предузима све потребне мере за поштовања права тих лица, укључујући испуњавање стандарда квалитета за пружање прописане помоћи. При одређивању стандарда поштују се у потпуности међународно призната правила понашања за олакшавање превоза лица са инвалидитетом или лица са смањеном покретљивошћу, а посебно Кодекс о правилима доброг понашања при земаљском опслуживању лица са смањеном покретљивошћу Европске конференције цивилног ваздухопловства (ЕСАС). Сходно члану 173, став 3 наведеног Закона, Европска комисија се обавештава о овлашћењима Директората из члана 173.ст.1 и 2.

У току 2018.г. обрађено је и одговорено на **(278)** рекламација упућених против домаћих и страних авио-превозилаца. Од тога, (239) рекламација се односи на кршење одредаба Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у делу у којем је преузета Уредба бр. 261/2006, што је више од 65% од укупног броја обрађених рекламација. Број рекламација у 2018.г. је повећан у односу на претходну годину за 41% (у 2017.г. је било 198 рекламација).

Детаљнији преглед рекламација по врсти и годинама за период 2015-2018.г. је дат у следећој табели:

Врста рекламације	2015	2016	2017	2018
Кашњење лета	54	49	89	105
Пртљаг	8	22	44	59
Ускраћено укрцавање	12	22	23	27
Отказан лет	13	20	16	48
Остало	/	11	26	39
Укупно	87	124	198	278

Табела 1: Упоредни приказ врсте рекламација у периоду 2015-2018.г.

Примљено је и обрађено укупно (59) рекламација које се односе на кршење одредаба Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају у делу у којем је преузета Уредба 2027/97 која прописује одговорност авио-превозилаца за транспорт путника и њихов пртљаг што чини око 20% од укупног броја примљених и обрађених рекламација за 2018.г. тако да је број рекламација које се тичу претходно поменуте категорије у односу на претходне две године у знатном порасту.

У категорији „Остало“ је обрађено (39) рекламација што чини 10% од укупног броја рекламација. Иста категорија представља рекламације које се тичу заштите права путника са инвалидитетом као и лица са смањеном покретљивошћу у авио-превозу, као и упита у вези са правима путника, надокнади трошкова, ценама авио карата, као и информацијама о начину и процедури подношења рекламација како авио-превозилоцу

тако и Директорату. Укупан број рекламација у категорији „Остало“ за 2018.г. је пропорционално повећан сходно укупном повећању броја рекламација.

Број примљених и обрађених рекламација у 2018.г. у односу на претходне године је у порасту, нарочито у категоријама које се тичу кашњења лета као и кашњења или оштећења пртљага. Ипак, када се узме у обзир повећан број операција авио превозилаца на оба аеродрома (Београд и Ниш), самим тим и повећањем броја путника – пораст броја рекламација не излази из очекиваних параметара. Разлоге раста треба посматрати кроз чињеницу да се знатно увећао број комерцијалних летова, са једне стране, а са друге је повећано присуство страних авио-превозника на тржишту Републике Србије. АКВ је привукао водеће *Low Cost* компаније тако да се тек очекује велики пораст путника у Нишу.

У 2018.г. није било рекламација путника које се тичу смештаја у вишу/нижу класу, што је исти случај као и у претходне две године. Такође, обрађене су (2) рекламације које се односе на кршење одредаба Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају у делу у којем је преузета Уредба 1107/2006 која прописује заштиту права лица са инвалидитетом као и лица са смањеном покретљивошћу у авио-превозу.

Примена Закона о облигационим и основама својинско-правних односа у ваздушном саобраћају, у делу који се односи на превоз путника и пртљага, омогућава да све категорије путника, али и авио-превозиоци и оператери аеродрома јасније сагледају своја права и обавезе, као и да их лакше остваре, односно изврше. Одређивањем Директората за Национално тело које се стара о примени одредаба тог закона које се односе на поштовање права гарантованих путницима и заштиту права лица са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу, успостављен је систем у складу са европским стандардима, што свакако доприноси побољшању квалитета пружених услуга и унапређењу информисања о заштити права путника.

ОЈ ДЦВ надлежна за заштиту права путника, осим сервисних услуга (одговора на жалбе путника, сугестије, правне савете) ради и на превенцији, односно ова ОЈ ДЦВ спровођењем инспекцијског надзора доприноси да се уочени недостаци код аеродрома и авио-превозиоца сведу на минимум.

6. Инспекцијски надзор

Директорат врши инспекцијски надзор над пружаоцем услуга у ваздушној пловидби, авио-превозиоцима, власницима или корисницима ваздухоплова, оператерима аеродрома, летишта или терена, инвеститорима аеродрома, ваздухопловно-техничким организацијама, ваздухопловним особљем, као и над другим привредним друштвима, другим правним лицима, предузетницима и физичким лицима која обављају делатности или пружају услуге у ваздухопловству. Детаљнији преглед реализације инспекцијског надзора по областима је дат даље у тексту.

6.1 Инспекцијски надзор у области саобраћајне делатности

У погледу вршења инспекцијског надзора јавног авио превоза за (9) оператера (*Air Serbia-AS* (19), *Prince Aviation-PA* (5), *Air Pink-AP* (5), *Eagle Express-EE* (6), *Infinity Aviation-IA* (6), *Sky Bridge International-SBI* (6), *MPC AIR-MPC* (4), *Balkan Helicopters-BH* (4), *Air Swisslion SW(1)*) реализовано је укупно (56) инспекција и то:

- за систем управљања - (4) инспекције: *AS* (2), *SBI* (1), *MPC* (1);
- за спровођење обука летачког особља - (7) инспекција: *AS* (4), *PA* (1), *EE* (1), *IA* (1);
- за спровођење обука кабинског особља - (2) инспекције: *AS* (2);

- записи о извршеним обукама летачког особља - (4) инспекције: AS (1), AP (1), EE (1), IA (1);
- записи о извршеним обукама кабинског особља - (1) инспекција: AS (1);
- припрема лета и оперативна контрола - (8) инспекција: AS (1), PA (1), AP (1), EE (1), IA (2) SBI (1), BH (1).
- поступци летачке посуде током лета – (9) инспекција: AS (4), PA (1), SBI (1), EE (1), MPC (1), BH (1).
- поступци кабинске посаде током лета – (1) инспекција: AS (1);
- преглед ваздухоплова на платформи - (8) инспекција: AS (3), PA (1), AP (2), EE (1), SBI (1).
- записи о извршеним летовима (документација са обављених летова) (8) инспекција – PA (1), AP (1), EE (1), IA(1), SBI (1), MPC (1), BH (1), SW(1) .
- циљане непланране инспекције (1) – IA (1).

У погледу вршења инспекцијског надзора – посебне делатности у ваздушном саобраћају за (9) оператера¹, реализовано је (7) инспекција у вези са припремом и извршењем лета.

По питању некомерцијалног летења сложеним моторним ваздухопловима није било планираног ни реализованог инспекцијског надзора над оператером Авио службе Владе у вези са организацијом, инфраструктуром и приручницима и прегледом на платформи.

Код некомерцијалног летења ваздухопловима који нису сложени моторни, а у вези са прегледом на платформи спроведена је (21) инспекција у које су укључени и надзори над ваздухопловним манифестацијама.

Над (45) страна оператера реализована је (120) SAFA инспекција од стране инспектора више ОЈ ДЦВ, како је дато у следећој табели:

Назив оператера	Број инспекција	Назив оператера	Број инспекција
<i>Aegan Airlines SA</i>	4	<i>Montenegro Airlines</i>	3
<i>Aeroflot –Russia Int</i>	8	<i>NetJets, Transportes</i>	2
<i>Air Cairo</i>	1	<i>Norwegian Air Norway</i>	1
<i>Air X Charter Ltd</i>	1	<i>Olimpic Air</i>	1
<i>Aircraft Maintenance</i>	1	<i>Pegasus Hava Tasimaciligi</i>	3
<i>Alitalia –Societa Aerea</i>	5	<i>Private Flight</i>	4
<i>Austrian Airlines AG</i>	4	<i>Quatar Airways Company</i>	6
<i>Belavia</i>	3	<i>Qeshm Air</i>	2
<i>BulAir</i>	1	<i>Quick Air Jet Charter</i>	1
<i>Cargo Air Ltd</i>	6	<i>Red Wings Airlines</i>	1
<i>Deutsche Lufthansa A.G</i>	3	<i>Siavia d.o.o.</i>	1
<i>Easy Jet Switzerland SA</i>	2	<i>Swan Aviation(KUGU</i>	1
<i>EasyJet UK LTD</i>	2	<i>Swift Air Hellas S.A</i>	3
<i>Enter Air</i>	1	<i>Swiftair S.A.</i>	1
<i>Etihad Airways</i>	4	<i>Swiss International Air</i>	5
<i>Eurowings GMBH</i>	1	<i>Tarom, Romanian Air</i>	2
<i>Fly Dubai</i>	6	<i>Transavia Holland B.V</i>	5
<i>Global Africa Aviation</i>	1	<i>Travel Servis</i>	1
<i>Hainan Airlines</i>	2	<i>Tunis Air</i>	2
<i>Iran NAT.Airlines (IRAN AIR)</i>	1	<i>Turkish Airlines –Turk Hava</i>	5

¹ Југосервис (0), МУП РС (0), СТС Авијација (1), Војвођанска привредна авијација (2), *Ikar Service* (2), *Aerosystem* (0), SMATSA доо (0), JAT привредна авијација (1), *Gas Aviation* (1).

Назив оператера	Број инспекција	Назив оператера	Број инспекција
<i>LOT-Polskie Linie Lotnicze</i>	3	<i>Wizz Air Hungary LTD</i>	7
<i>Lufthansa Cityline</i>	1	<i>Mali Air</i>	1
<i>Mahan Air</i>	1		

Табела 2: SAFA инспекције

6.2 Инспекцијски надзор у области пловидбености

У Одељењу пловидбености се за надзор ваздухопловних субјеката примењује међународна регулатива (*EASA/ICAO*), која појам надзора дефинише као континуирани, а који се састоји од различитих врста провера (редовне, ванредне, зоналне итд), као дела система проактивног праћења усклађености са захтевима регулативе и њене примене у пракси. На основу наведеног се инспекција, сходно одредбама ЗИИ, може компатибилно спровести само као ванредна по догађају или као превентивна на основу анализе ризика у вези са ваздухопловним субјектима.

У 2018.г. реализовано је (10) ванредних инспекција на основу пријаве догађаја.

6.3 Инспекцијски надзор ваздухопловног особља

Током 2018.г. извршен је (51) инспекцијски надзор и то над:

- радом овлашћених испитивача (12)
- спровођењем теоријске обуке (6)
- спровођењем практичне обуке (13)
- летачким активностима (5)
- Остале инспекције (15)

6.4 Инспекцијски надзор у области ваздухопловне медицине

Група за ваздухопловну медицину спроводи континуирани надзор над радом (6) овлашћених лекара (*AMEs*) и (1) ваздухопловно медицинским центром (*AeMCs*), на дневној бази електронским путем коришћењем *COMPIC software*, по принципу *on line in real time*.

Спроведено је (5) инспекцијских надзора овлашћених лекара и (1) инспекцијски надзор *AeMC* (*RS-AeMC/002* Ваздухопловно медицински центар *Air Serbia*).

Достављена је тражена документација на основу наложених мера Решењем од 27.12.2017.г. за др. М.Р.

Извршена су (3) инспекцијска надзора Службе хитне медицинске помоћи: АНТ (2) и АКВ (1).

6.5 Инспекцијски надзор у области заштите права путника

У току 2018.г. Директорат је преко ваздухопловног инспектора, а у склопу својих редовних активности и прописаних овлашћења, извршио (14) инспекцијских надзора над оператерима аеродрома (АНТ и АКВ) и оператерима ваздухоплова у погледу примене закона и релевантних међународних прописа који се односе на поштовање права гарантованих путницима и лицима са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу.

Поред планом предвиђеног надзора, инспектор је извршио и (11) контролних инспекцијских надзора којима је контролисано спровођење наложених мера. Током вршења инспекцијског надзора уочено је (37) неусклађености и субјектима је дат одређен рок да ускладе своје пословање у складу са Законом. Од (37) наложених мера, субјекти су ускладили (29), док рок за (4) истиче у 2019.г. На (4) неусаглашености није одреаговано и то у случају редовног инспекцијског надзора оператера *Wizz Air*.

Издата су (2) решења (*Wizz Air* и *Air Serbia*).

Издат је један захтев за покретање прекршајног поступка за *Wizz Air*.

О казним одредбама прописаним за кршење одредби ЗВС (чл.177) које се односе на права лица са инвалидитетом и лица са смањеном покретљивошћу и о накнадним изменама и допунама тих одредаба обавештава се Европска комисија.

6.6 Инспекцијски надзор у области ваздушне пловидбе

У области ваздушне пловидбе у току 2018.г, извршено је (153) инспекцијска надзора над:

Ред. бр.	Предмет инспекције	Број инспекција
1.	Инспекцијски надзор из области АТМ и CNS	
1.1.	Пружаоц услуга у ваздушној пловидби на локацији АКЛ Поникве	2
1.2.	Пружаоц услуга у ваздушној пловидби на локацији АКЛ Краљево	2
1.3.	Пружаоц услуга у ваздушној пловидби на локацији АКЛ Ниш	3
1.4.	Пружаоц услуга у ваздушној пловидби на локацији АКЛ Батаница	4
1.5.	Пружаоц услуга у ваздушној пловидби на локацији АКЛ Београд	13
1.6.	Пружаоц услуга у ваздушној пловидби на локацији АКЛ Ужице	2
1.7.	Пружаоц услуга у ваздушној пловидби на локацији АКЛ Вршац	5
1.8.	Предајни центар Београд; Пријемни центар Београд; ЕЕК ЦКЛ Београд.	2
1.9.	Предајни-пријемни центар АКЛ Батајница; ЕЕК АКЛ Батајница.	1
1.10.	РС Кошевац; Предајни-пријемни центар Кошевац;	1
1.11.	DVOR/DME Београд; ILS Београд (LZ, GP, MM, OM); NDB Крњешевци; NDB Јајинци	4
1.12.	РС Ковиона; Радио-релејни линк Рудник-Ковиона; Радио-релејни линк Ковиона-ЦКЛ	1
1.13.	Предајни центар Рудник; Пријемни центар Рудник; Радио-релејни линк Рудник-Ковиона; Радио-релејни линк Копаоник-Рудник; Радио-релејни линк Муртеница-Рудник	1
1.14.	Предајни-пријемни центар Ниш; Радио-релејни линк Ниш-Вишеград; ЕЕК АКЛ Ниш; VOR/DME Ниш; NDB Јастребац; NDB Ново Село	8
1.15.	РС Муртеница; Радио-релејни линк Муртеница-Рудник	1
1.16.	Предајни-пријемни центар Копаоник; Радио-релејни линк Копаоник-Рудник	2
1.17.	Предајни-пријемни центар АКЛ Вршац; DVOR/DME Вршац; NDB Вршац; ЕЕК АКЛ Вршац	1
1.18.	Предајни-пријемни центар АКЛ Краљево; ЕЕК АКЛ Краљево	3
1.19.	Предајни-пријемни центар АКЛ Поникве; ЕЕК АКЛ Поникве	2
1.20.	Инспекције обласне КЛ (ЦКЛ Београд)	33
1.21.	Инспекција центра за обуку (Београд)	4
1.22.	Инспекција служби РХМЗ	1
2.	Инспекцијски надзор из области КЛ	
2.1.	SMATSA доо организација за обуку - Центра за обуку контролора летења	1
2.2.	Инспекцијски надзор пријављених обука	3
2.3.	SMATSA доо организација за обуку – јединица контроле летења ЦКЛ Београд	1
2.4.	SMATSA доо организација за обуку – јединица контроле летења АКЛ Београд	3
2.5.	SMATSA доо организација за обуку – јединица контроле летења АКЛ Батајница	1
2.6.	SMATSA доо организација за обуку – јединица контроле летења АКЛ Вршац	1
2.7.	SMATSA доо организација за обуку – јединица контроле летења АКЛ Поникве	-
2.8.	SMATSA доо организација за обуку – јединица контроле летења АКЛ Краљево	2
2.9.	SMATSA доо организација за обуку – јединица контроле летења АКЛ Ниш	1
2.10.	провођења провера стручне оспособљености за стицање/продужење дозволе контролора летења, овлашћења, додатних и посебних овлашћења	34

Ред. бр.	Предмет инспекције	Број инспекција
2.11.	примене процедуре тестирања нивоа знања ваздухопловног енглеског језика	1
2.12.	по пријавама догађаја у јединицама контроле летења из домена АТМ	9
2.13.	Инспекцијски надзор по анонимним пријавама	1

Табела 3: Инспекцијски надзор из области АТМ, CNS и КЛ

На основу извршеног инспекцијског надзора у току 2018.г, у складу са ЗИН и ЗВС, није било поднетих прекршајних пријава.

У складу са ЗИН и интерним прописима у току 2018.г. вођена је евиденција о инспекцијским надзорима и извршено је приспитивање и ажурирање контролних листа за инспекцијски надзор.

6.7 Инспекцијски надзор у области аеродрома

Током 2018.г. извршено је (69) инспекцијских надзора у области аеродрома, од тога је (58) редовних инспекција и (11) ванредних инспекција и то:

Ред. бр.	Објекат инспекције	Предмет инспекције	Број инспекција
1.			
1.1.	АНТ, АКВ	површине за кретање ваздухоплова на аеродрому са сертификатом – зимски услови	2+2
1.2.	АНТ, АКВ	површине за кретање ваздухоплова на аеродрому са сертификатом – стање површина	2+2
1.3.	АНТ, АКВ	површине за кретање ваздухоплова на аеродрому са сертификатом – ознаке	2+2
1.4.	АНТ	авиомостови и системи за навођење авиона на паркинг позицију	1
1.5.	АНТ, АКВ	препреке на подручју и ван подручја аеродрома	1+1
1.6.	АНТ, АКВ	<i>Emergency</i> поступака и процедура	1+1
1.7.	АНТ, АКВ	електро-енергетских система и опреме на аеродрому	1+1
1.8.	АНТ, АКВ	система светлосног обележавања	1+1
1.9.	АНТ	рада аеродрома у условима смањене видљивости	2 (у току)
1.10.	АНТ, АКВ	оператера аеродрома и пружаоца услуга земаљског опслуживања у транспорту опасног терета	1+1
1.11.	АНТ, АКВ	спасилачко-ватрогасне службе на аеродрому са сертификатом	1+1
1.12.	АНТ, АКВ	службе хитне медицинске помоћи и медицинског обезбеђења	1р+1р 1в+0в
1.13.	АНТ, АКВ	осматрања и растеривања птица и животиња	4+3
1.14.	Крушевац, Смедерево. Смедеревска Паланка, Суботица	на аеродромима/хелидромима са дозволом за коришћење	4р+1в
1.15.	Собовица, Верушић, 7. јули, Пек, Раван	на аеродромима/хелидромима који имају сагласност за коришћење	4р+1в
1.16.	<i>Air Serbia Ground Services, Sky Partner, Air Serbia Catering, Fly Fly Travel, Oki Air International, Cargo Agent Navigator, Euro Jet Flight Services, Интершпед, Flystar Aviation Services, Intereuropa, Нис, Аеродром Кетеринг, АНТ, АКВ;</i>	Пружаоца услуга земаљског опслуживања	14р+4в
1.17.	АНТ	Центара за обуку	4в

Табела 4: Инспекцијски надзор из области аеродрома

6.8 Инспекцијски надзор у области обезбеђивања у ваздухопловству

Током 2018.г. у области обезбеђивања у ваздухопловству извршено је укупно (77) од чега (26) редовних инспекција, (19) ванредних инспекција и (32) контролне инспекције. Преглед реализованих инспекција је дат у следећој табели:

Ред. бр.	Објекат инспекције	Предмет инспекције	Број инспекција
1.	Редовне инспекције		26
1.1.	АНТ	Обезбеђивање аеродрома; Преглед обезбеђивања и заштита путника и ручног пртљага, потенцијално проблематични путници; Обезбеђивање робе и поште; Центар за обуку ваздухопловног особља у области обезбеђивања у ваздухопловству;	7
1.2.	АКВ	Обезбеђивање аеродрома; Преглед обезбеђивања и заштита путника и ручног пртљага, потенцијално проблематични путници; Обезбеђивање робе и поште; захтеви у вези прегледа обезбеђивања путника и ручног пртљага; захтеви у вези заштите аеродрома	5
1.3.	Аеродром „Лисичји Јарак“	Примена алтернативних мера обезбеђивања у ваздухопловству	1
1.4.	Летиште „13. мај“		1
1.5.	<i>Jugoscan ad</i> Београд Центар за обуку ваздухопловног особља у области обезбеђивања у ваздухопловству	Обука особља у области обезбеђивања у ваздухопловству	1
1.6.	<i>Air SERBIA</i> ад Центар за обуку ваздухопловног особља у области обезбеђивања у ваздухопловству	Обука особља у области обезбеђивања у ваздухопловству; захтеви у вези услова за обављање обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству	1
1.7.	<i>Air SERBIA</i> ад	Предполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова и заштита ваздухоплова; Заштита предатог пртљага и упаривање путника и пртљага;	2
1.8.	<i>Swiss International</i> (АКВ и АНТ)	Предполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова и заштита ваздухоплова	1
1.9.	<i>Ryanair</i> (АКВ)		1
1.10.	<i>Lufthansa</i>		1
1.11.	<i>Aegean</i>		1
1.12.	<i>Hainan Airlines</i>		1
1.13.	<i>Tunisair</i>		1
1.14.	<i>Montenegro Airlines</i>		1
1.15.	<i>Infinity Aviation</i>		1
2.	Контролне инспекције		32
2.1.	АНТ	Опрема за преглед обезбеђивања лица која нису путници на „Д“ пролазу; захтеви при планирању аеродрома, обезбеђивање путника и ручног пртљага; захтеви у вези заштите аеродрома; преглед обезбеђивања течности, гелова и аеросоли (ТГА); пријава догађаја-кријумчарење експлозивне направе на лету; захтеви у вези регулисаног агента; захтеви у вези залиха намењених потрошњи на аеродрому; захтеви у вези у вези обуке особља; захтеви у вези потврђивања извршења наложених мера за отклањање неправилности; захтеви у вези испуњења налога у вези теста мера обезбеђивања	12
2.2.	АКВ	захтеви у вези прегледа обезбеђивања путника и ручног пртљага; захтеви у вези заштите аеродрома; пријава догађаја- мешање долазећих и одлазећих путника; захтеви у вези регулисаног агента	5

Ред. бр.	Објекат инспекције	Предмет инспекције	Број инспекција
2.3.	Аеродром „Лисичји Јарак“	захтеви у вези примене алтернативних мера обезбеђивања	1
2.4.	Летилиште „13. мај“	у ваздухопловству	1
2.5.	<i>Hainan Airlines</i>	испуњеност налога у вези предполетног прегледа обезбеђивања ваздухоплова и заштита ваздухоплова	1
2.6.	<i>Transavia</i>	захтеви у вези претполетног прегледа и заштите ваздухоплова	1
2.7.	<i>Swiss Airlines</i>		1
2.8.	<i>Montenegro Airlines</i>		1
2.9.	<i>Lufthansa</i>		1
2.10.	<i>Aegean</i>	захтеви у вези преглед обезбеђивања и заштите ваздухоплова	1
2.11.	<i>Air SERBIA ad</i>	пријава догађаја- безбедносна провера за летачко особље; захтеви у вези упаривања путника и пртљага; пријава догађаја у вези упаривања путника и пртљага	3
2.12.	<i>Air SERBIA</i> ад Центар за обуку ваздухопловног особља у области обезбеђивања у ваздухопловству	захтеви у вези услова за обављање обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству	1
2.13.	Школски центар АНТ	захтеви у вези услова за обављање обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству	1
2.14.	НИС Петрол	Залихе намењене потрошњи на аеродрому	2
3.	Ванредне инспекције		19
3.1.	АНТ	пријава догађаја-кријумчарење експлозивне направе на лету; преглед обезбеђивања течности, гелова и аеросоли (ТГА); надзор у вези одступања уочених током теста мера обезбеђивања; захтеви у вези контроле обезбеђивања залиха намењених потрошњи на аеродрому; пријава догађаја од стране протокола МТТТ; испуњеност услова за издавање дозволе за обављање прегледа обезбеђивања и контроле приступа; испуњеност услова за одобравање статуса регулисаног агента; испуњеност услова за издавање потврде о праву на обучавање ваздухопловног особља у области обезбеђивања у ваздухопловству;	13
3.2.	АКВ	пријава догађаја -прескакање ограде ОРЗ	1
3.3.	<i>Transavia</i>	Предполетни преглед обезбеђивања ваздухоплова и заштита ваздухоплова	1
3.4.	<i>Air SERBIA ad</i>	пријава догађаја БИРН-безбедносне провере за летачко особље; пријава догађаја - пропуст у примени процедура упаривања путника и пртљага;	2
3.5.	АНТ Центар за обуку у области обезбеђивања у ваздухопловству	захтеви у вези услова за обављање обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству	1
3.6.	НИС Петрол	Залихе намењене потрошњи на аеродрому	1

Табела 5: Инспекцијски надзор у области обезбеђивања у ваздухопловству

6.9 Инспекцијски надзор у области трагања и спасавања

Остварен је инспекцијски надзор над ваздухопловним субјектима који учествују у систему трагања и спасавања у складу са овлашћењима из ЗВС и ЗИН и то над: SMATSA доо, АНТ и АКВ у Нишу.

7. Основне провере

Основном провером испитује се да ли објекат провере испуњава услове за стицање дозволе или другог појединачног правног акта.

7.1 Основна провера у области саобраћајне делатности

Реализована (1) основна провера за јавни авио-превоз (*Air Swisslion*).

7.2 Основна провера у области пловидбености

Реализовано је (30) провера из области пловидбености и то:

Ред. бр.	Предмет провере	Број провера
1.	Организација за пројектовање ваздухоплова (<i>DOA</i>)	1
2.	Организација за одржавање ваздухоплова по Делу 145(<i>АМО</i>)	1
3.	Организација за обезбеђивање континуиране пловидбености ваздухоплова по Делу М, Одељак Г (<i>САМО</i>)	6
4.	Основни преглед ваздухоплова ради утврђивања пловидбености	17
5.	Утврђивање типа ваздухопловног производа	2
6.	Оператери који обављају јавни авио-превоз (<i>АОС</i>)	2
7.	Оператери који обављају посебне делатности у ваздушном саобраћају(<i>АВС</i>)	1

Табела 6: Основна провера у области саобраћајне делатности

7.3 Основна провера у вези са ваздухопловним особљем

Током 2018.г. извршене су (2) основне провере АТО центра за обуку пилота авиона и то:

- *Nikita Aviation*
- КВК Соко

7.4 Основна провера у области ваздушне пловидбе

У току 2018.г. извршена је основна провера израде навигационих поступака.

7.5 Основна провера у области аеродрома

У извештајном периоду извршено је (6) основних провера и то:

Ред. бр.	Објекат провере	Основна провера испуњености услова за:	Број провера
1.	<i>VINCI Airports Serbia</i>	Пренос сертификата аеродрома	1
		издавање дозволе школском центру за обуку особља	4
2.	АКВ	издавање дозволе школском центру за обуку особља	1

Табела 7: Основна провера у области аеродрома

7.6 Основна провера у области обезбеђивања у ваздухопловству

У току 2018.г. обављена је припрема и реализација (8) основних провера (од којих су (3) провере биле планиране) и (5) провера у циљу потврђивања испуњености корективних мера по спроведеном поступку основне провере и то:

Ред. бр.	Објекат провере	Основна провера испуњености услова за:	Број провера
1.	АНТ	издавање дозволе за обављање прегледа обезбеђивања на аеродрому;	1
2.	<i>VINCI Airports Serbia</i>	пренос дозволе за обављање прегледа обезбеђивања; накнадна провера у циљу потврђивања испуњености корективних мера;	4+4
		пренос овлашћења за статус „регулисани агент“; накнадна провера у циљу потврђивања испуњености корективних мера;	
		пренос потврде о праву на обучавање ваздухопловног особља у области обезбеђивања у ваздухопловству; накнадна провера у циљу потврђивања испуњености корективних мера;	

Ред. бр.	Објекат провере	Основна провера испуњености услова за:	Број провера
		пренос сертификата аеродрома „Никола Тесла“ са аспекта обезбеђивања у ваздухопловству; накнадна провера у циљу потврђивања испуњености корективних мера;	
3.	АКВ	издавање дозволе за обављање прегледа обезбеђивања на аеродрому	1
4.	„DHL International“ доо Београд	обнављање статуса „регулисани агент“; накнадна провера у циљу потврђивања испуњености корективних мера	1+1
5.	Air Swisslion	добивање АОС у делу који се односи на захтеве за обезбеђивање у ваздухопловству	1

Табела 8: Основни преглед у области обезбеђивања у ваздухопловству

8. Периодичне провере

Периодична провера се обавља док дозвола или други појединачни правни акт важи. У току 2018.г. спроведене су следеће периодичне провере:

8.1 Периодична провера у области саобраћајне делатности

У вези са јавним авио-превозом реализовано је (18) периодичних провера и то следећих привредних друштава: *Air Serbia* (3), *Prince Aviation* (2), *Air Pink* (2), *Eagle Express* (2), *Infinity Aviation* (1), *Ferro Aviation* (1), *Sky Bridge International* (5), *MPC Air* (1), *Balkan Helicopters* (1).

Планирана и реализована (1) периодична провера у вези са некомерцијалним летењем сложеним моторним ваздухопловом Авио службе Владе.

8.2 Периодична провера у области пловидбености

Преглед (234) периодичне провере из области пловидбености извршених у току 2018.г. је дат у следећој табели:

Ред. бр.	Предмет провере	Број провера
1.	Организација за пројектовање ваздухоплова (DOA)	1
2.	Организација за производњу ваздухоплова (POA)	1
3.	Организација за одржавање ваздухоплова по Делу 145 (AMO)	5
4.	Организација за одржавање ваздухоплова по EASA Делу 145 (EASA ACCR)	5
5.	Организација за одржавање ваздухоплова по Делу М, Одељак Ф (AMO)	2
6.	Организација за обезбеђивање континуиране пловидбености ваздухоплова по Делу М, Одељак Г (CAMO)	6
7.	Организација за обуку ваздухопловног особља по Делу 147 (MTO)	1
8.	Периодични преглед ваздухоплова ради утврђивања пловидбености	175
9.	АСАМ провера	15
10.	Оператера који обављају јавни авио-превоз (АОС)	18
11.	Оператера који обављају посебне делатности у ваздушном саобраћају (АВС)	2
12.	Уређаја за симулирање летења	3

Табела 9: Периодична провера у области пловидбености

8.3 Периодична провера у области ваздухопловног особља

Током 2018.г. извршено је (15) периодичних провера центара за обуку и то:

Ред. бр.	Предмет провере	Број провера
13.	АТО Центра за обуку пилота авиона (PART-FCL): Ваздухопловна академија, SMATSA Aviation Academy, Linx Aviation, Air Serbia, Cocpit Pro, Aeromonde, АК Ваја, КВК Соко, АК Кикинда, АК Трстеник, European Pilot Academy доо	11
14.	АТО Центар за обуку пилота хеликоптера (PART-FCL) (Хеликоптерска јединица МУП)	1
15.	Центри за обуку кабинског особља (PEP Академија, Air Serbia)	2

Ред. бр.	Предмет провере	Број провера
16.	Центри за обуку диспичера (<i>Eagle Express</i>)	1

Табела 10: Периодична провера у области ваздухопловног особља

У извештајном периоду је извршена и периодична процена оператера уређаја за симулирање летења *FNPT II* и то: *SMATSA Aviation Academy, Prince Aviation u Linx Aviation*.

8.4 Периодична провера у области ваздухопловне медицине

У извештајном периоду извршено је (5) периодичних провера у вези са овлашћеним лекарима *AMEs* - испуњеност услова за продужење сертификата овлашћеног лекара.

Извршен је преглед предлога приручника *AeMC* и периодична провера *AeMC*.

Спроведена периодична провера Службе хитне медицинске помоћи, АНТ-пренос сертификата и накнадна сагласност за преглед корективних мера АНТ на основу провере за пренос сертификата.

8.5 Периодична провера у области ваздушне пловидбе

У току 2018.г. спроведене су следеће периодичне провере:

Ред. бр.	Објекат периодичне провере	Број провера
1.	Периодична провера из области <i>ATM/CNS</i>	
1.1.	Пружаоци услуга у ваздушној пловидби на локацијама (АКЛ Београд, АКЛ Краљево, АКЛ Вршац, АКЛ Ниш, АКЛ Поникве, АКЛ Батајница)	2
1.2.	Центри за обуку (<i>CNS TO</i>)	1
1.3.	Обласна КЛ (<i>CKL</i> Београд)	2
1.4.	<i>ASM</i>	1
1.5.	<i>ATFCM</i>	1
2.	Периодична провера из области КЛ	
2.1.	<i>SMATSA</i> доо организација за обуку – јединица контроле летења АКЛ Батајница	1
2.2.	<i>SMATSA</i> доо организација за обуку – јединица контроле летења АКЛ Вршац	1
2.3.	<i>SMATSA</i> доо организација за обуку – јединица контроле летења АКЛ Поникве	1
2.4.	<i>SMATSA</i> доо организација за обуку – јединица контроле летења АКЛ Краљево	1
2.5.	Провера организација за обуку код увођења промена које имају утицаја на сертификат	/
2.6.	Провере у циљу верификације примене корективних мера	/

Табела 11: Периодичне провере из области *ATM, CNS* и *КЛ*

У току извештајног периода није било потребе за проверама симулатора контроле летења, *SMATSA* у случају увођења промене у смислу уређаја или обуке.

Вршено је ажурирање регистра корективних мера и вођење евиденције о спроведеним проверама.

8.6 Периодична провера у области аеродрома

У извештајном периоду реализовано је (16) периодичних провера и то:

Ред. бр.	Објекат провере	Објекат провере	Број провера
1.	оператери аеродрома са сертификатом/дозволом за коришћење аеродрома	Ниш, Вршац, Панчево	3
2.	пружаоци услуга земаљског опслуживања	<i>Air Serbia Ground Services, Oki Air International, Cargo Agent Navigator, Euro Jet Flight Services, Flystar Aviation Services, JAT Техника, Интершпед, Нис, Аеродром Кетеринг</i>	9

Ред. бр.	Објекат провере	Објекат провере	Број провера
3.	школски центри за обуку особља	АНТ, Ниш, Ваздухопловна академија, <i>Air Serbia Ground Services</i>	4

Табела 12: Периодичне провере из области аеродрома

8.7 Периодична провера у области обезбеђивања у ваздухопловству

У току извештајног периода реализована је (1) периодична провера и то привредног друштва *Fly Star Aviation Services* - пружаоца услуга земаљског опслуживања у делу који се односи на проверу стандарда обезбеђивања у ваздухопловству.

8.8 Периодична провера у области трагања и спасавања

Настављен је континуирани процес надзора (увид и стручни надзор) у испуњеност стандарда над Спасилачко-координационим центром и свим ангажованим учесницима у трагању за ваздухопловом и спасавању лица - (МУП, МО (119.МХЕ, 714.ПХЕ, ВМА), КЦС, КЦН, ГСС) са којима Директорат има потписан споразум о ангажовању.

9. Тест мера обезбеђивања и испитивање обезбеђивања

У складу са захтевима из Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству и Програма за контролу квалитета мера обезбеђивања у ваздухопловству реализовано је (16) тестова мера обезбеђивања и испитивања обезбеђивања у току 2018.г. и то:

Ред. бр.	Објекат провере	Основна провера испуњености услова за:	Број провера
17.	АНТ	Тест протокол број 1. у погледу контроле приступа лица	1
		Тест протокол број 1. и 13. у погледу контроле приступа и прегледа возила	1
		контролни тест по протоколу број 1.	1
		контролни тест по протоколу број 6.	1
		Тест протокол број 6. и 8. у погледу прегледа путника и ручног пртљага	1
		контролни тест по протоколима број 6. и 8.	2
		Тест протокол број 7. и 9. у погледу прегледа лица која нису путници и ствари које носе са собом	1
		Тест протокол број 10. у погледу заштите робе и поште;	1
		Тест протокол број 11. у погледу прегледа обезбеђивања робе и поште	1
18.	АКВ Ниш	Тест протокол број 1. у погледу контроле приступа лица	1
		Тест протокол број 4. у погледу заштите предатог пртљага	1
		Тест протокол број 6. и 8. у погледу прегледа обезбеђивања путника и ручног пртљага	1
19.	Авио-превозиоци на аеродрому „Никола Тесла“ Београд	Тест протокол број 2. у погледу заштите ваздухоплова	1
		контролни тест по протоколу број 2.	1
20.	„Air SERBIA“	контролни тест по протоколу број 2.	1

Табела 13: Тест мера обезбеђивања и испитивање обезбеђивање

10. Управни послови

Преглед осталих управних послова је дат даље у тексту по областима:

10.1 Пловидбеност

- У погледу свакодневних послова у вези са ваздухопловима, овлашћеним организацијама, сталним инспекцијским надзором, издавањем дозвола, потврда, сагласности, одобрења, уверења, сертификата, решења, мишљења, овлашћења, признавања, стављања ван снаге, суспендовање, измена или продужење дозвола и др.

докумената, вођење регистара, евиденција а који се посебно односе на следеће: *MEL, AMP, AFM, PtF + FC, Mod S code, BTNAV/PRNAV/PBM, MPWS, CAT II/CAT III, LVT, RVSM, ETOPS...* - Примљена и обрађена (352) захтева;

- Издавање нових Налога о пловидбености ваздухоплова и извршена и објављена 1 ревизија свих налога о пловидбености ваздухоплова;

- Учешће у анализи и обради догађаја.

10.2 Ваздухопловно особље

- У 2018.г. организовано је (10) редовних и (8) ванредних термина за полагање теоријских испита за стицање дозвола пилота авиона, хеликоптера, једрилица, кабинског особља, падобранаца, ултралаких ваздухоплова, параглајдера, ваздухопловних диспечера и инструкторских овлашћења. Укупан број теоријских испита по предмету који је спроведен у 2018.г. је (1.429);

- Испити се полажу сходно Годишњем плану теоријских испита. У извештајном периоду започето је ажурирање базе питања ECQB за стицање дозволе професионалног пилота CPL (A/H) и транспортног пилота ATPL (A/H). Утврђивање услова за излазак на теоријске испите (532);

- У вези са спровођењем практичних испита обрађено је (375)² захтева за излазак на исти. Врши се утврђивање услова за излазак на практичне испите и процене оспособљености кандидата;

- Остале активности из области обуке ваздухопловног особља: вршена су одобравања промена у центрима за обуку летачког особља, спровођена је провера испуњености услова кандидата на апликацијским формама (обрасцима); утврђивани су услови за теоријску и практичну обуку и процену оспособљености испитивача (10); извршена су именовања испитивача за практични део испита; провере испитивача – инспектори Одељења или старији испитивачи су вршили надзор над радом испитивача у лету на ваздухоплову или *FFS*, приликом спровођења испита/провера стручности/процена оспособљености; спроведене су ауторизације ученика-пилота (133); извршен је преглед, анализа и издата решења којима се одобравају тестови за тестирање нивоа знања енглеског језика који се користи у ваздухопловној комуникацији; урађена је анализа и издата су решења којима се овлашћују администратори, испитивачи и оцењивачи за спровођење тестирања нивоа знања енглеског језика који се користи у ваздухопловној комуникацији;

- У погледу прихватања иностраних дозвола и овлашћења урађено је (68) валидација и (17) конверзија. Утврђују се услови а потом спроведе и испити у складу са Анексом III Правилника о летачком особљу;

- Урађене су процедуре, упутства, листе провере, програми одита и инспекцијског надзора, приручници, извештаји, планови, потврде, сагласности, обрасци, обраде пријава догађаја и др.;

- Извршено је ажурирање *AIP*, Приручника за рад Одељења, Приручника о обуци и приручника о *SMS* центрима за обуку летачког особља, Приручника за рад инспектора и проверивача ОВО, као и интерних докумената. Извршена је измена појединих образаца и усклађивање са новом регулативом 1178/2011, са амандманима;

² ATPL(A)-23; ATPL(H)-0; CPL(A)-58; CPL(H)-9; PPL(A)-87; IR(A)-48; IR(H)-0; PPL(H)-4; SEP(*land*)-8; MEP(*land*)-16; FI(A)-5; FI(H)-0; TRI(H)-1; *Type Rating*(A)-4; *Type Rating*(H)-4; CRE(A)-1; FE(A)-7; FE(H)-2; TRE (A)-12; TRE (H)-1;SFE (A)-1; SPL-3; Дозвола пилота ултралаког ваздухоплова-16; Дозвола пилота параглајдера-46; Дозвола падобранаца-12; Дозвола ваздухопловних диспечера-7.

- Утврђивани су услови за превођење националне у *PART-FCL* дозволу (5);
- Одржани су састанци са представницима ваздухопловне индустрије;
- Извршене су припреме за увођење система управљања безбедношћу у ваздухопловно-техничке организације (ICAO *Annex 19*), као и усвојеним Националним програмом безбедности у цивилном ваздухопловству РС (*SSP RS*).

10.3 Ваздухопловна медицина

Током извештајног периода спроведени су здравствени прегледи ваздухопловног особља и издата следећа лекарска уверења:

Назив	Број	Назив	Број
Иницијални здравствени прегледи и лекарска уверења	282	Здравствени прегледи за продужење/обнову лекарских уверења	1.324
Класа 1	101	Класа 1	805
Класа 2	145	Класа 2	127
Класа 3	10	Класа 3	268
СС	26	СС	124
Класа ЛАПЛ	0	Класа ЛАПЛ	0
Одбијено издавање лекарских уверења	6	Руководилац <i>AMS</i> допунско разматрање и оцена здравствене способности одложених или оглашених неспособним од стране <i>AMEs</i>	49
Класа 1	4	Класа 1	36
Класа 2	0	Класа 2	3
Класа 3	0	Класа 3	10
СС	2	СС	0
Класа ЛАПЛ	0	Класа ЛАПЛ	0
Руководилац <i>AMS</i> и <i>AMEs</i> : суспензија и повлачење суспензије лекарског уверења	35	Руководилац <i>AMS</i> : трансфер медицинских података на захтев имаоца дозвола за <i>AMS</i> ваздухопловних власти других држава ()	94

Табела 14: Управни послови из области ваздухопловне медицине

Поред горе наведених, реализовани су и следећи послови:

- достава медицинске документације ваздухопловних власти других држава (52);
- сарадња са медицинским службама ваздухопловних власти држава чланица *EASA* у погледу издавања и признавања лекарских уверења ваздухопловног особља у РС: “*Confirmation of Part MED medical records*”;
- администрирање електронском базом података – *COMPIC* и континуирани надзор рада овлашћених лекара (*AMEs*);
- формирање комисије за другостепшену оцену кандидата за лекарско уверење класе 3 и достављање Извештаја у вези истог;
- разматрање захтева за ванредни преглед имаоца лекарског уверења Класе 1, на основу дописа Аеродрома „Ечка“ - издавање лекарског уверења Класе 2 након ванредног прегледа кандидата;
- издавање лекарских уверења за (2) контролора летења за које су добијени извештаји о безбедном коришћењу права из дозволе из *SMATSA* доо (колорни вид);
- припрема упитника за процену контролора летења по питању сигурности за боје на уређајима на којима тренутно раде;
- израда решења о прихватању лекарских уверења за контролоре летења из БиХ, на захтев *AAC*;
- упућен допис *CAA Latvia* у вези са признавањем лекарских уверења издатих у РС;
- израда Решења о стављању ван снаге сертификата овлашћеног лекара др. С.В. и Решење о продужењу суспензије сертификата;
- давање сугестија на документ Упутство о поступцима у случају појаве опасности епидемије заразне болести;
- анализа Процедуре рада на пословима Службе хитне медицинске помоћи;

- ажурирање приручника Групе за ваздухопловну медицину.

10.4 Ваздухопловне дозволе

Из области ваздухопловних дозвола реализоване су следеће активности у току 2018.г.:

Назив	Број	Назив	Број
Решења у вези издавања, продужења и обнове рока важења дозвола / овлашћења летачко особље	2.336	Решења у вези са полагања испита летачког особља	855
контролори летења	1.719	беспилотни ваздухоплови	594
механичари/диспечери	363	механичари/диспечери	254
Решења у вези издавања, проширења и продужења рока важења ауторизација пилота ученика	224/30	Израда потврда и то потврда о: важењу дозвола, о неимању удеса/незгода	7
испитивача	267	признавању испита за издавање дозвола за одржавање ваздухоплова	302
	224		284
	43		18

Табела 15: Управни послови из области ваздухопловних дозвола

Поред горе наведених, реализовани су и следећи послови: вођење регистарских књига, ажурирање приручника за рад Одељења; израда нацрта решења за издавање, продужење и обнову рока важења дозвола и овлашћења ваздухопловног особља/суспензију, израда разних решења (176), израда Уписника ваздухопловног особља и др.

10.5 Ваздушна пловидба

У току извештајног периода реализоване су следеће активности:

1) вођење евиденција: документације организација за обуку, предузетих безбедносних мера у организацијама за обуку, признатих дозвола контролора летења и обука студента/контролора летења као и провери услова за издавање / продужење дозвола и овлашћења студента/ контролора летења, тела за процену језичког знања, издатих овлашћења процењивача контролора летења, издатих ауторизација испитивача стручне оспособљености контролора летења, промена у организацијама за обуку које захтевају, као и оних које не захтевају одобрење ваздухопловне власти, EASA налаза и издатих дозвола за симулаторе који се користе за обуку контролора летења;

2) анализа и издавање решења којима се одобрава:

- програм и планови почетне обука контролора летења;
- програм и план обуке за стицање посебног овлашћења за локацију за кандидата којем је призната страна дозвола КЛ;
- програм обуке за ваздухопловно техничко особље пружалаца услуга у ваздушној пловидби и центара за обуку;
- UCS и UTP контролора летења;
- промена у организацијама за обуку;

3) издавање препорука, сагласности, одобрења, мишљења и Safety анализа;

4) провера услова и давање предлога за издавање ауторизације;

5) послови у вези са променама у функционалном систему – одобравање битиних промена и надзор над променама у функционалном систему пружалаца услуга у ваздушној пловидби (113);

6) праћење примене:

- методе процена контролора летења;

- планова обуке (*UTP*) контролора летења за следеће јединице контроле летења *SMATSA* доо: ЦКЛ Београд, АКЛ Београд, АКЛ Батајница, АКЛ Вршац, АКЛ Поникве, АКЛ Краљево и АКЛ Ниш;
- процедура одржавања стручности (*UCS*) контролора летења *SMATSA* доо ЦКЛ Београд, АКЛ Београд, АКЛ Батајница, АКЛ Вршац, АКЛ Поникве, АКЛ Краљево и АКЛ Ниш;
- програма и планова континуиране обуке контролора летења *SMATSA* доо организација за обуку – јединица контроле летења за овлашћења: *ACS*, *APS*, *APP*, *ADI* и *ADV* (обука за освежење знања - *Refresher*; дообука и обука из језика);
- програма и планова обуке за стицање додатног овлашћења, као и за освежење знања додатног овлашћења *OJTI*, *STDI* и *ASSE*;

7) учешће у изради елемената уговора између Директората и испитивача стручне оспособљености контролора летења;

8) учешће у анализи и обради догађаја из области ваздушне пловидбе;

9) сарадња са ВС (*CIV-MIL* у домену *ATM/CNS*); МУП (координација за оперативне потребе МУП) и ваздухопловном индустријом (нпр. оператери малих аеродрома, употреба *RPAS...*), Националним ваздухопловним комитетом (рад на одређивању и редефинисању опасних забрањених и условно забрањених зона у ваздушном простору РС);

10) Учесће у раду *Runway Safety Team (RST)*;

11) обрада захтева за објављивање нових, измену, допуну или брисање постојећих података објављених у *AIP* Србије / Црне Горе, укључујући амандмане на *AIP (AIP AMDT)* и додатке на *AIP (AIP SUP)*, као и у ваздухопловним информативним циркуларима (*AIC*), као и за објављивање *NOTAM*-а који се упућују *NOTAM* бироу (*NOF*) *SMATSA* доо. На основу захтева, *NOF* објављује *NOTAM* у оквиру Интегрисаног ваздухопловног информативног пакета (*IAIP*).

10.6 Аеродроми

Током 2018.г. спроведени су следећи управни послови из области аеродрома:

- 1) Издате су (4) сагласности за коришћење аеродрома/хелидрома;
- 2) Издавање решења којим се одобрава: техничка и безбедносна документација по члану 116. ЗВС; увођење промене у функционални систем по члану 18. ЗВС;
- 3) издавање одобрења на: аеродромске приручнике и упутства за коришћење аеродрома; приручнике о раду и наставне планове и програме обуке школских центара
- 4) издавање сагласности за постављање објеката, инсталација и уређаја на и изван подручја аеродрома, као и мишљења на планску документацију која се односи на изградњу, доградњу, адаптацију и реконструкцију аеродрома и планску документацију којом се уређује простор око аеродрома по члану 115. ЗВС; Спровођење провера изведених радова на изградњи, доградњи, адатацији или реконструкцији аеродрома;
- 5) издавање овлашћења инструкторима за транспорт опасног терета;
- 6) издавање мишљења на захтеве за организацију ваздухопловних манифестација;
- 7) активности у вези концесије аеродрома „Никола Тесла“ Београд ;
- 8) учешће у анализи и обради већег броја пријава догађаја у надлежности Одељења аеродрома;

- 9) редовно ажурирање евиденције аеродрома, евиденције пружалаца услуга земаљског опслуживања на аеродромима и евиденције центара за обуку ваздухопловног особља.

10.7 Обезбеђивање у ваздухопловству

У извештајном периоду реализовани су следећи остали управни послови из области обезбеђивања у ваздухопловству:

1) Одобравање наставних програма обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству (6): мишљење на програм обуке за модуле 1 и 2 *Flying Cargo YU*; одобравање наставних планова за *Sky Partner*; одобравање програма обуке за *Cargo Agent Navigator*; поступање по захтеву *Montenegro Airlines* за одобрење програма обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству припрема предлога о обустављању поступка, по основу одустанка странке од захтева; мишљење на програм обуке за *PREMIUM CARGO*; одобравање наставних програма обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству *SMATSA*;

2) Одобравање програма за обезбеђивање у ваздухопловству аеродрома (6): преглед усаглашености предлога измене аеродромског програма за обезбеђивање у ваздухопловству АКВ и израда решења о одобрењу програма; преглед усаглашености предлога измене аеродромског програма за обезбеђивање у ваздухопловству АНТ“ и израда решења о одобрењу програма; преглед усаглашености предлога програма за обезбеђивање „*Vinci Airport Serbia*“ и израда мишљења; АНТ“; АКВ и израда закључка о усаглашености предлога Програма за обезбеђивање у ваздухопловству *VINCI*;

3) Одобравање програма за обезбеђивање у ваздухопловству авио-превозиоца (9): *Air Swisslion*; *Air Serbia* ; *MPC Holding*; *Air Pink*; *Prince Aviation*; *Sky bridge*; *Eagle Express*; *Balkan Helicopters* и *Infinity Aviation*;

4) Одобравање програма за обезбеђивање у ваздухопловству пружаоца услуга у ваздушној пловидби - преглед усаглашености предлога програма за обезбеђивање „*SMATSA*“;

5) Одобравање програма за обезбеђивање у ваздухопловству осталих субјеката који су по Националном програму за обезбеђивање у ваздухопловству обавезни да израде овај документ (27): Аеродром „Лисичији јарак“, аеродром Параћин, аеродром „Суботица“, аеродром „Кикинда“, аеродром „Верушић“, аеродром „Војка“, аеродром „Панчево“, аеродром „Смедеревска Паланка“, аеродром „Ечка“, пружалац услуга земаљског опслуживања *FLY Star* (2), познати снабдевач залиха намењених потрошњи на аеродрому Хлеб&Кифле, познати снабдевач залиха намењених потрошњи на аеродрому „*Monte Agrar*“, регулисани агент *DHL International*, пружалац услуга земаљског опслуживања *Air SERBIA Ground Services*, регулисани агент *Cargo Agent Navigator*, пружалац услуга земаљског опслуживања *Euro Jet*, регулисани агент *Intereuropa*, регулисани снабдевач залиха намењених потрошњи током лета *Air SERBIA Catering*, регулисани снабдевач залиха намењених потрошњи на аеродрому *Lilly Drogerie*, регулисани снабдевач залиха намењених потрошњи на аеродрому *NIS Petrol*, пружалац услуга земаљског опслуживања *Sky partner*, регулисани снабдевач залиха намењених потрошњи на аеродрому *Dufry*, пружалац услуга земаљског опслуживања *Intersped B*, пружалац услуга земаљског опслуживања *Oki Air*, познати снабдевач залиха намењених потрошњи на аеродрому *Medigroup* и познати снабдевач залиха намењених потрошњи на аеродрому „ЈАТ Техника“;

6) одобравање измене Приручника о раду Центра за обуку АНТ за обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству; израда решења о одобрењу приручника о раду центра за обуку *Air SERBIA*;

- 7) Планирана сертификација особља прегледа обезбеђивања на аеродрому (2) (припрема тестова и обављање сертификације особља прегледа обезбеђивања) и (1) сертификација особља прегледа обезбеђивања АНТ; непланиране сертификације (4): оператери на МДВ; пробна Сертификација полицијских службеника који обављају непосредан надзор прегледа обезбеђивања на аеродрому и сертификација полицијских службеника који обављају непосредан надзор прегледа обезбеђивања на аеродрому; Сертификација одговорних руководилаца *Air SERBIA* за обезбеђивање у ваздухопловству (*Security managers*);
- 8) Издавање одобрења за коришћење опреме за обављање прегледа обезбеђивања: АНТ (2) (детектори метала у обући; скенер за преглед обезбеђивања); АКВ (4) (метал-детекторска врата за преглед путника; одобравање коришћења опреме за преглед обезбеђивања (LEDS/x-ray); опрема за преглед течности гелова и аеросоли, два комада; метал-детекторска врата) и (1) *DHL International* (конвенционални рендгенски уређај);
- 9) Одговор на жалбу АНТ на решење о ванредном инспекцијском надзору у вези са пријавом догађаја о проналаску сумњивог предмета;
- 10) израда захтева / предлога захтева за покретање прекршајне пријаве против; *Air Serbia*; оператора аеродрома АКВ и одговорног лица у овом правном лицу;
- 11) Израда решења о: суспензији сертификата за обављање прегледа обезбеђивања за три лица АНТ; делимичној суспензији овлашћења оператерима за преглед обезбеђивања путника и ручног пртљага; стављању ван снаге „листе лица и возила који су изузети од прегледа обезбеђивања“ АНТ; достави извода Националног програма за обезбеђивања у ваздухопловству ваздухопловним субјектима;
- 12) Учешће у анализи и обради догађаја од значаја за безбедност ваздушног саобраћаја (35);
- 13) учешће у изради одговора на *ICAO* државна писма (4); Анализа и предлог поступања у вези са *ICAO* Државним писмом (2);
- 14) Поступање по допису *ICAO EB 2018/40* у вези са достављањем Упутства о процени ризика по цивилно ваздухопловство надлежним државним органима (достављање Упутства КСНБЗТП);
- 15) анализа предузетих мера према процени ризика за КСНБЗТП;
- 16) анализа процене ризика у вези захтева за обављањем редовног авио-саобраћаја за авио превозиоца *CHAM WINGS Airlines*;
- 17) анализа стања и припрема информације о ометању обављања ваздушног саобраћаја услед здравствено-епидемиолошких ризика;
- 18) израда мишљења на: техничку документацију (идејни пројекат) у вези са реконструкцијом и доградњом пристанишне зграде на аеродрому „Константин Велики“ у Нишу са аспекта обезбеђивања у ваздухопловству; елаборат о другој фази реконструкције ограде за АКВ; Елаборат о извођењу радова на изградњи нове ограде периметра АКВ са аспекта обезбеђивања у ваздухопловству; Елаборат измештања ограде обезбеђивано-рестриктивне зоне у подручју Авио-службе Владе РС на локацији АНТ, са аспекта обезбеђивања у ваздухопловству; измену пројекта постављања ограде око периметра аеродрома „Поникве“;
- 19) преглед извршених радова монтажних контејнера за раднике на АНТ и израда мишљења на измештање граница између јавне и критичног дела ОРЗ;
- 20) стручна посета аеродрому „Морава“ у Краљеву;

21) учешће на састанцима и у радним групама: први састанак радне групе за координацију активности на предузимању превентивних мера за безбедно одвијање саобраћаја у условима повећане опасности од тероризма; панел *Aviation Security Southeast European Aviation Summit*; састанак Националног комитета за обезбеђивање у ваздухопловству (2); састанак поткомитета за обезбеђивање у ваздухопловству у вези измене Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству; седница Националног комитета за олакшице у ваздухопловству;

22) сачињен је попис административних поступака у Одељењу за обезбеђивање у ваздухопловству за потребе Републичког секретаријата за јавне политике,

23) израђене су листе средстава за обављање теста мера обезбеђивања у ваздухопловству (нови предмети),

24) остварена је комуникација са надлежним сегментима МУП у вези са материјом олакшица у ваздушном саобраћају, применом *API* система и преноса дела обавеза по уносу података о неусклађености прописа у *EFOD* систем, као и по питању реализације закључака са састанка који је одржан по питању *ICAO Public Key Directory (PKD)*.

10.8 Одобравање летова

Значајан део послова који се свакодневно обављају односи се на издавање одобрења за обављање јавног авио-превоза (редовног и ванредног), транспорт опасне робе и транспорт и транзит наоружања и војне опреме, одржавање ваздухопловних манифестација и летење беспилотним ваздухопловом, у случајевима предвиђеним Законом о ваздушном саобраћају и Законом о превозу наоружања и војне опреме.

У извештајном периоду обрађено је, односно одобрено по врстама саобраћаја:

- | | | |
|--|---|-----------------|
| - превоз опасне робе, војне опреме и наоружања | - | (1.080) захтева |
| - изузећа од забране транспорта опасног терета | - | (182) захтева |
| - такси превоз | - | (530) захтева |
| - појединачни чартер летови | - | (192) захтева |
| - ваздухопловне манифестације | - | (70) захтева |
| - летење беспилотним ваздухопловом | - | (265) захтева |
| - хитан медицински превоз | - | (69) захтева |
- редован и чартер авио-превоз за Сезону „Лето 2018.г.“
- примљено (65) захтева за обављање редовног и чартер саобраћаја и code-share аранжмана,
 - обрађено укупно (205) захтева која се односе на измене у распореду, увођењу додатних ваздухоплова, измена линија и додатних летова.
- редован и чартер авио-превоз за Сезону „Зима 2018/19 година“
- примљено (45) захтева за обављање редовног и чартер саобраћаја и code-share аранжмана,
 - обрађено укупно (138) захтева који се односе на измене у распореду, увођењу додатних ваздухоплова, измена линија и додатних летова.

Ван радног времена (укључујући викенде и празнике) одобрено је укупно 18 захтева.

10.9 Трагање и спасавање

Регистровани су нови радио предајници (*ELT, PLB*) из нашег регистра у међународну базу регистрованих радио предајника (*IBRD – International 406 MHz Beacon Registration Database*). Укупан број регистрованих радио предајника за отривање позиције у случају нужде је (159). Одржавана је постојећа база регистрованих радио

предајника за откривање позиције у случају нужде *Emergency Locator Transmitter (ELT)* и *Personal Locator Beacon (PLB)* из регистра који су већ унети у IBRD базу;

Извршена је провера линија комуникације/ажурирање телефона са АНТ-ЛАКЦ.

У извештајном периоду одржавани су редови састанци и спроведене анализе у циљу унапређења сарадње са службама које учествују у систему ТиС.

11. Стручно усавршавање запослених

Узлазни тренд квалитетног стручног усавршавања запослених у Директорау, настављен је и у току 2018 г.

У прошлој години планирано је (337) појединачних стручних усавршавања за (134) запослена (у просеку 2-6 обука по запосленом) и 26 групних стручних усавршавања (*In-house* обука), од чега је реализовано следеће:

- 135 планираних и 43 непланираних појединачних стручних усавршавања у земљи и иностранству;
- 17 планираних и 2 непланиране групне *In-house* обуке.

Када су у питању групне *In-house* обуке реализоване у току 2018.г. посебно издвајамо следеће:

- *SMC (SAR Mission Coordinator) / SAR (Search and Rescue) Administrator - JRCC Larnaca*;
- Обуке од стране ЈАА тренинг организације: *ICAO SSP and EASA Management System introduction course; Compliance Audit Management; Flight Operations Inspector Recurrent Training Course* и *EU Ramp Inspection Programme (SAFA) - Inspectors Recurrent, On Scene Coordinator Course*;
- *Dangerous Goods Inspector Theory Training – CAA UK*;
- Обука *Word* и *Excel* (основни и напредни);
- Како припремити успешну пословну презентацију - *Power Point*;
- Обука о противпожарној безбедности.

Иностране ваздухопловне тренинг организације у које су упућивани запослени из Директората су претежно: ICAO - Монреал; EASA - Келн; JAA TO - Амстердам; IANS Евроконтрол - Луксембург, CAA UK - Лондон и AUSTROCONTROL- Беч.

За обуке чија вредност је износила преко 500.000 динара, спроведена је Процедура набавки односно примена Закона о јавним набавкама.

Преглед обука по ОЈ ДЦВ је дат у следећој табели:

Ред. бр.	Ознака ОЈ ДЦВ	Предмет обуке	Број обука
1.	ДИР	Обука за стицање овлашћења за летење на типу авиона <i>C560XL/XLS; EU Ramp Inspection Programme – Inspectors Recurrent (SAFA); Flight Operations Inspectors Recurrent; Southeast European Aviation Summit</i> ; „Сертификовани финансијски аналитичар“;	4
2.	ИР	Семинар КОР – „Спровођење интерне ревизије у пракси“; Excel – напредни и Семинар УИРС – „Израда ревизорског извештаја“	3
3.	СТС СКЦ	<i>Search and Rescue Administrator; Soft Skills Certificate Programme; Fast Track Programme Extended Accident and Incident Investigation; SAR Theoretical Basic Training for SMC and SAR Managers; Introduction to Accident and Incident Investigation Training Course; Основни Excel; International Search and Rescue (SAR) Operations – OSC</i> ;	7
4.	ОПС	<i>Dangerous Goods Inspector Theory; EU Ramp Inspection Programme – Inspectors Recurrent (SAFA); Flight Operations Inspectors Recurrent; Performance based navigation (PBN) – Introduction; PBN Operational Approvals Workshop; PBN Oversight; Contracting and Contact Management; EASA Air Operations - Commercial Air Transport for Aeroplanes; Occurrence</i>	15

Ред. бр.	Ознака ОЈ ДЦВ	Предмет обуке	Број обука
		<i>Reporting in Aviation; Compliance audit management; EASA MMEL/MEL Training Course; Auditing Techniques Flight and Ground OPS- Part OPS Compliance Monitoring; EASA Air OPS- CAT for Aeroplanes; Bombardier BD-100-1A10 (Honeywell AS907); (Model Challenger 300/350); ICAO SSP and EASA Authority Management System Introduction; “Сертификовани књиговођа за двојно књиговодство“;</i>	
5.	АИР	<i>Cabin Safety Design, Certification of Interior Changes & Repair – large airplanes; Stores Management & Inspection Procedures and Processes; Occurrence Reporting in Aviation; EU Ramp Inspection Programme – Inspectors Recurrent (SAFA); Cyber Security /ICAO Cyber security in Civil Aviation Summit; Advanced Continuing Airworthiness; ICAO SSP and EASA Authority Management System Introduction; Realibility Programme Training Programme; Basic Airworthiness Inspector Course; Realibility Programme;</i>	10
6.	ПЕЛ	Одржавање налета и продужење овлашћења за летење на типу хеликоптера SA341/342; Обука за тип авиона А320 без претходног налета (ZFTT); Одржавање налета и продужење овлашћења на типу C500/550/560; Практична обука на авиону C560XLS/6 школских кругова; Обука за стицање овлашћења за летење на типу авиона АТR42/72; Обука за стицање овлашћења за летење на типу авиона C560XL/XLS; Продужење овлашћења за тип авиона B747, B777/787; Провера стручности за продужење важења овлашћења на типу авиона B747-400; <i>Southeast European Aviation Summit; EU Ramp Inspection Programme – Inspectors Recurrent (SAFA); Dangerous Goods Inspector Theory; ICAO SSP and EASA Authority Management System Introduction; Flight Operations Inspectors Recurrent; NAA Inspector - EASA Aircrew Licensing Training Course; Compliance audit management; ICAO PBN Operational Approvals Workshop; NAA Inspector - EASA Aircrew Licensing; Напредни Word; Основни Excel;</i>	18
7.	ОВДА	Напредни Word; Основни Excel;	2
8.	МЕД	6. Европски конгрес ваздухопловне медицине; Power Point; Освежење знања из области ваздухопловне медицине; као и едукације за продужење лекарске лиценце	8
9.	ЗПП	<i>8th World Passenger Symposium (Global Airport and Passenger Symposium); Air Law Workshop Clyde & Co LLP</i>	2
10.	АТМ	<i>Understanding the Data Processing Chain in ATM [DPS-DPC]; Airspace Design for Terminal Area Optimization; Helicopters Approaches; Safety at State Level; Compliance audit management; Overview of Regulation 2017/373 LEX-INTRO-373; Safety Assessment and Assurance in SESAR [SAF-SRM]; Compliance audit management; Overview of Regulation 2017/373 [LEX-INTRO-373]; From AIS to AIM Workshop; Occurrence Reporting in Aviation; Functions of a national supervisory authority (LEX-ORG); ICAO SSP and EASA Authority Management System Introduction; Заштита људских права и заштитник грађана</i>	13
11.	CNS	<i>Occurrence Reporting in Aviation; SWIM - From Concept To Applications; Overview of Regulation 2017/373 (LEX-INTRO-373); Assessment of Changes to the Functional System Part 1 [SAF-CHG-AC-1];</i>	4
12.	АДР	<i>Passenger Terminals; Future Airports: Transforming Mindsets of Regulators and Airport Operators; Aerodrome Safeguarding and OLS; Emergency Planning and Response for Airports and GSPs; Dangerous Goods Inspector Theory; Occurrence Reporting in Aviation; Runway, Taxiway, Apron Planning and Design (ICAO Annex 14); Compliance audit management; Airport Collaborative Decision Making; Изградња објеката, технички надзор над изградњом, технички преглед и употреба дозвола; ECAC Regional Workshop on Corsia Implementation; ICAO SSP and EASA Authority Management System Introduction;</i>	11
13.	АВСЕК	Менторска активност (ECAC Coaching Activities) „Процена ризика у области обезбеђивања у ваздухопловству“ (Risk Assessment) и „Заштита информационих система у ваздухопловству“ (Cyber Security); ECAC Course Best Practice for Cargo Inspectors (BPCI); Обука о значају	12

Ред. бр.	Ознака ОЈ ДЦВ	Предмет обуке	Број обука
		обезбеђивања у ваздухопловству, противпожарној безбедности, <i>MS Excel</i> и <i>Word</i> ; Интерна обука у вези процеса праћења усаглашености система руковођења надлежне власти; Учесће на семинарима безбедности у Јагодини и Суботици; Обука у вези сертификације паса за откривање експлозива, у склопу билатералног техничког програма између <i>CAD</i> и <i>DGAC</i> (Бискарос у Француској); "Стручна редактура у теорији и пракси" коју организује Министарство за европске интеграције; радионици „ <i>ECAC Workshop on Insider Threat</i> “ у Даблину; учешће на <i>Aviation Security Convention and Exhibition</i> конференцији у Београду;	
14.	ЛЕГ	Напредни <i>Word</i> ; Основни <i>Excel</i>	2
15.	ОМС	Основни <i>Excel</i> ; <i>International aviation law and policy</i> ; <i>Dangerous Goods Inspector Theory</i> ; <i>Southeast European Aviation Summit</i> ; Напредни <i>Word</i> ;	4
16.	QMS	Технике процене ризика у складу са <i>SRPS EN 31010:2011</i> ; XXV конференција „Квалитет у пракси – анализа ризика сигуран пут а одрживом развоју“; Обука за идентификацију и квантификацију аспеката животне средине према захтевима стандарда <i>SRPS ISO 14001:2015</i> . Примена законске регулативе из области животне средине; Интерни проверивач по захтевима <i>ISO 9001:2015</i> ; Интерни проверивач за интегрисане системе менаџмента; Напредни <i>Excel</i> ; Напредни <i>Word</i> ; <i>Power Point</i>	9
17.	ОЦВ	Конференција о букама у цивилном ваздухопловству <i>EATS 2018</i> ; Напредни <i>Word</i> ; Основни <i>Excel</i>	3
18.	ОНП	Интерактивни семинар - Видео надзор и контрола електронске комуникације на радном месту у складу са <i>GDPR</i> ; Електронско канцеларијско пословање; Заштита података о личности	3
19.	ХР	Основни и Напредни <i>Excel</i> ; Напредни <i>Word</i> ; Интерактивни семинар-Видео надзор и контрола електронске комуникације на радном месту у складу са <i>GDPR</i> ; Упознавање са новинама Закона о раду везано за прековремени рад и вођење евиденције; Технике интервјуисања; Престанак радног односа у пракси; Службеник за јавне набавке	7
20.	ООП	Инвентарисање, каталогизација, и ревизија библиотечко-информационе грађе;	1
21.	ПС	Обука за рад на порталу централног регистра обавезног социјалног осигурања; Школа канцеларијског и архивског пословања; Електронско канцеларијско пословање;	3
22.	ФРП	Саветовање за финансијско-правно пословање; Састављање годишњих финансијских извештаја и пореског биланса за 2017.г. за привредна друштва и јавна предузећа; Обрачун зарада, накнада и других примања и нове шифре врста прихода од марта 2018.г. са најновијим мишљењима Министарства и примерима из судске праксе; Електронско пословање-прелазак са папирног на електронско пословање; Успостављање система интерне финансијске контроле у јавном сектору; Порески третман дневница и накнада трошкова за службено путовање запослених и оних који нису у радном односу код послодавца; Саветовање за економисте и правнике - Новине и актуелности у пореском, рачуноводственом, финансијском и правном пословању привредних друштава, јавних предузећа и буџетских корисника; Основни <i>Excel</i> ; Регистрација и рад у Централном регистру фактура; Припреме за састављање финансијских извештаја и примена нових прописа;	10
23.	ПЛН	Пословна анализа, <i>Planning and Strategic Direction in Civil Aviation</i> ; <i>Overview of the financing of Air Navigation Services in Europe (Lex COST)</i> ; Пословне финансије за нефинансијере – <i>EBC *L</i> ниво А; Напредни <i>Word</i> ; Основни и Напредни <i>Excel</i> ; Конференција „У сусрет новом ЗЈН“; Службеник за ЈН; Нови ЗЈН и најважније актуелности у пракси; Школа ЈН са обуком за полагање испита за службеника за јавне набавке; Порески третман дневница и накнада трошкова за службено путовање запослених и лица који нису у радном односу код исплатиоца;	14

Ред. бр.	Ознака ОЈ ДЦВ	Предмет обуке	Број обука
24.	ИТ	Конференција YU INFO 2018; <i>Certified Ethical Hacker (CEH)</i> обука и ваучер за сертификацију; Промоција <i>Next Generation Cisco</i> решења; Фестивал информатичких достигнућа ИНФОФЕСТ 2017 (Инфофест 2018); <i>MCSE Productive</i> ; Нове технологије у <i>Cloud</i> ;	6

Табела 16: Преглед обука по ОЈ ДЦВ

Почетком 2018.г. је усвојен Правилник о стручном усавршавању запослених у Директорату.

12. Унапређење организационо институционалних капацитета

12.1 Трагање и спасавање

Током целе године била је обезбеђена услуга трагања и спасавања у СКЦ. Систем дежурства је дефинисан да у свакој смени дежурају по два запослена. СКЦ је у 2018.г. учествовао у (40) операција, при чему је (28) операција било лажног карактера, док је у (7) операција СКЦ учествовао у координацији операције трагања и спасавања, а осталих (5) операција били су ванредни ваздухопловни догађаји. Од (7) операција СКЦ, (5) се односило на удес ваздухоплова, док су се друге (2) операције односиле на принудно слетање и асистенцију другим центрима;

Током 2018.г. СКЦ је примио (60) *SIT*, (185) порука *SS* (највишег) приоритета. Сви случајеви *SIT* порука су благовремено и темељно решени у сарадњи са *COSPAS-SARSAT MCC* центрима из Барија и Тулуза, *SMATSA* доо и контактима за узбуну регистрованог радио предајника за откривање позиције у случају нужде (*ELT, PLB*);

У оквиру *СТС* су обављене (365) вежбе првог нивоа по *ICAO* стандардима (комуникацијски тест) са припадницима *МО, МУП, КЦС, КЦН, SMATSA* доо, *ГСС*, а у делу провере функционалности и комплексности система трагања и спасавања, као и неопходности подизања нивоа узajамне сарадње и координације ангажованих учесника. Поред комуникационих вежби првог нивоа, са ангажованим учесницима спроведене су и вежбе другог нивоа по *ICAO* стандардима (координационе вежбе).

СТС је у складу са дефинисаним планом вежби у 2018.г. одржао вежбу пуног капацитета „*SAREX 39-18*“ у којој су координисане активности спасилачких јединица (19) различитих организација и (200) лица ангажованих субјекта – *МУП, МО, МЗ (КЦС, КЦН), SMATSA* доо, *ГСС, ЦКС* уз подршку *ИТМСС*. Остварено је присуство вежби *ГСС*.

СТС је извршио измену аката донетих на нивоу Директората (систематизација), Програме обука, вежби, оперативне процедуре (са *МО*, процедура за коришћење хелидрома *ВМА*) и др. процедура, као и општих аката у делу која се тичу области трагања и спасавања.

У извештајном периоду извршена је инсталација *GIS* софтвера и набавка ролап платна.

Са *МО, МУП, МЗ, КЦС* и *КЦН* настављена је успешно успостављена сарадња. Потписани су акти који су прецизније регулисали наставак сарадње. Потписан је споразум са *ГСС* и *SMATSA* доо. Адендуми за 2018.г. су реализовани сходно плану активности.

Извршена је анализа догађаја који су се десили у току рада и система вежби за запослене у СКЦ.

Руководилац инспекције је пратио и анализирао план надзора ангажованих учесника. Успостављен је систем регистровања документата.

Такође, у току 2018.г. се радило на унапређењу оспособљености ангажованих учесника, ваздухопловних субјеката и СКЦ. У вези са унапређењем цивилног ваздухопловства, а на основу сарадње у области трагања и спасавања Директорат је на основу Уговора о донацији донирао средства МУП за набавку опреме и три специјализована возила за потребе ХЈ и Сектора за ванредне ситуације, као и КЦС за куповину путничког моторног возила које ће допринети бржем и ефикаснијем обављању радних задатака у реализацији послова трагања и спасавања на основу Уговора о донаторству.

Упућен је допис Канцеларији за КиМ и Канцеларији за координационе послове у преговарачком процесу са привременим институцијама самоуправе у Приштини Владе РС, а у вези са координацијом у случају покретања операције трагања за ваздухопловом и спасавања лица у цивилном ваздухопловству на територији АП КиМ.

Реализована је посета ученика Ваздухопловне академије просторијама СКЦ.

12.2 Нормативно-правни, општи послови и послови људских ресурса

У току извештајног периода реализован је рад на следећим документима:

- измена и допуна Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места за запослене у Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије; израђени су анекси уговора о раду по новом правилнику;
- измена и допуна Акта о процени ризика и пријава повреде на раду и др. послови из области безбедности и здравља на раду;

док је започет рад на:

- измени Правилника о раду Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- изради предлога правилника о прековременом раду, прерасподели радног времена и приправности запослених у Директорату;
- изради Директиве о коришћењу службених возила Директората;

Даље, у току године су реализовани следећи послови из области нормативно-правних послова и људских ресурса:

- 1) редовни послови у складу са Правилником о раду и Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места за запослене у Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије – израда евиденционих картона за све запослене у Директорату, а посебно за инспекторе и провериваче; израда уговора из радног односа (45); решења у вези са годишњим одморима (450); решења о службеним путовањима (100); решења о одсуствима (25);
- 2) издавање: решења о полагању испита за инспекторе, као и за полагање државног стручног испита; службених легитимација и вођење евиденције о истим; овлашћења, аеродромских пропусница и граничних дозвола;
- 3) започета је примена Упутства о критеријумима и мерилима за утврђивање радног учинка запослених у Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије ДЦВ-ХР-УП-001; утврђени су радни циљеви за запослене за први и други период оцењивања запослених (полугодишње оцењивање); извршено је оцењивање за први период (јануар-јун 2018.г.); обрада података на новоу Директората;
- 4) редовне активности у вези са:
 - функционисањем контроле приступа (*TaCad* система) (израда ИД картица, администрација система, анализа евиденције присутности запослених, израда и достава извештаја итд);

- превођењем вести и др. за потребе интернет странице Директората, прописа, конкурсне документације у поступцима јавних набавки и др. докумената, као и превођење за потребе састанака са иностраним представницима;
- библиотечко-информационом делатношћу (библиографска обрада, инвентарисање, индексирање, поручивање, циркулација, дисеминација информација, претрага) у складу са Законом о библиотечко-информационој делатности СГ РС бр. 52/2011, Поглавље 9., Делатност;
- организацијом и руковођењем процеа управљања и одржавања пословног простора у Скадарској (физичко-техничко одржавање) и возног парка Директората;
- сарадњом/комуникацијом са канцеларијом Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности у смислу праћења промена;
- добровољним пензијским осигурањем запослених и пословима у вези са наплатом осигурања од осигуравајуће куће;
- реализацијом систематских прегледа за запослене;
- пословима Писарнице где је заведено и разведено 29.795 примедмета.

12.3 Финансије и рачуноводство

У извештајном периоду ОЈ надлежна за финансије и рачуноводство је реализовала следеће активности:

- 1) анализа и припрема за почетак примене инструмента новчаних казни: налога за прекршај – дефинисање рачуна за уплату и позива на број; одређених елемената налога за прекршај; врсте налога за прекршај; начина и поступка издавања налога за прекршај и вођења евиденције о издатим налозима и др.;
- 2) анализа услова и начина евидентирања захтева за пружање услуга по Тарифи такси;
- 3) измена Правилника о рачуноводству и рачуноводствене политике (усвојено 11.01.2018.г.);
- 4) Нацрт стратегије управљања ризицима је урађен од стране радне групе формиране Одлуком директора Директората за увођење система финансијског управљања и контроле у Директорату; у складу са Одлуком о образовањем радне групе за успостављање система ФУК у Директорату и доношење Предлога стратегије управљања ризицима донетом 28.09.2018.г, рок за реализацију је 30.06.2019.г.

У току године реализоване су следеће редовне активности:

- 1) платним прометом и ликвидатуром (обрађено (1.120) извода текућег рачуна Директората, урађено (338) спецификација обавеза за плаћање, састављено (245) дневних извештаја о стању и промету по рачуну, девизно плаћање – (112) ставки. У књизи улазних рачуна обрађено је (6.340) документа за плаћање;
- 2) пословима благајне (издато (358) налога за наплату и (362) налога за исплату, сачињено (225) благајничких извештаја);
- 3) обрачуном зарада, накнада зарада и осталих личних примања (примљено и обрађено (520) листа присутности, урађена контрола (10.872) података из листа присутности и извршен унос података у АОП - обрачун зарада и накнада зарада, обрађено (5.750) вирманских налога за исплату зараде, формирана и предата документација за рефундацију накнада за 12 месеци боловање преко 30 дана и породилско одсуство за просечно (5) запослених, обрачун и исплата других примања запослених (превоз, солидарна помоћ, отпремнине, пакетићи, службена путовања у земљи и иностранству, коришћење сопственог возила у службене

сврхе), превоз (12), службена путовања у земљи - спецификација цца (122) ставки, службена путовања у иностранство налога цца (232) ставки, пакетићи (1) спецификација 105 деце и одлука, солидарна помоћ (2) обрачуна, спецификација (310) за обрачун и исплату осталих личних примања за испитиваче, спецификације (22) за обрачун и исплату осталих личних примања ангажованих лица, (86) обрачуна и исплата осталих личних примања (УО), израда и предаја (197) пореских пријава по врстама исплата, предаја Фонду ПИО преко (105) МУН образаца;

- 4) рачуноводством (конттирање (10.755) ставки за књижење, израда (3.931) налога за књижење, унос (3.140) улазна рачуна у главну књигу, унос (2.517) излазна рачуна у главну књигу финансијског књиговодства, обрада (341) благајничке документације, обрада (2.500) ставки основних средстава/амортизација, пореска амортизација и обрачун садашње вредности, попис и усаглашавање пословних књига-сет докумената (Одлуке извештаји пописне листе. ИОС обрасци-достављено преко (300) ИОС образаца), затварање пословних књига и израда завршних извештаја – сет финансијских извештаја (БС / БУ / БТГ / СА / ИОКК / Напомене), унос обрачуна зарада, уговори накнаде и остала лична примања у главну књигу, месечни извештаји о раду- достављено (12) извештаја, сарадња са ревизорском кућом (попуњено (33) упитника);
- 5) остали редовни послови (израда годишње пројекције новца пре и после систематизације радних места, за потребе провере пословања у 2018.г. Урађено је више врста пројекција реализације новчаног тока зарада у циљу сагледавања реализације средстава за зараде предвиђених Финансијским планом за 2018.г. Израда софтвера који ће омогућити повезивање ставки Захтева и Решења које се примају и издају корисницима по усвојеној Тарифи такси ДЦВ. Пријава у регистар запослених - месечно се креира и шаље за све запослене по елементима за обрачун зараде).

12.4 Планирање, извештавање и накнаде које се плаћају Директорату

У току извештајног периода реализоване су следеће активности из области пословног планирања и извештавања:

1. Израда планова:

- 1.1. Стратешко пословни план Директората за период 2019-2023.г. који је усвојен 26.11.2018.г.;
- 1.2. Програма рада Директората за 2019.г. који је усвојен од стране УО Директората 12.12.2018.г.;
- 1.3. Финансијски план за 2019.г. који је усвојен од стране УО Директората 12.12.2018.г.;
- 1.4. Планови набавки: План јавних набавки и Плана набавки на које се не примењује ЗЈН за 2018.г. (усвојени одлуком директора Директората 25.01.2018.г.; измене усвојене одлуком од 13.07.2018.г.); План јавних набавки и Плана набавки на које се не примењује ЗЈН за 2019.г. (у току);
- 1.5. израда планова инспекцијског надзора и одита за 2019.г. по надлежним ОЈ ДЦВ;
- 1.6. План стручног усавршавања запослених у Директорату за 2019.г.;
- 1.7. усвојени су циљеви квалитета, као и циљеви животне средине, и план остварења за 2019.г. (14.12.2018.г.) ;

2. Израда извештаја:

- 2.1. израда и достава редовних месечних извештаја о инспекцијском надзору Јединици за подршку Координационој комисији за примену ЗИН;

- 2.2. израда годишњег извештаја о контроли квалитета за 2017.г. за потребе Националног комитета за обезбеђивање у ваздухопловству;
- 2.3. израда извештаја система финансијског управљања и контроле;
- 2.4. Извештај о раду Директората за 2017.г. (усвојен од стране УО Директората 26.02.2018.г.; измене овог извештаја на основу примедбе МДУЛС, усвојене од стране УО Директората дана 18.04.2018.г.);
- 2.5. обрада финансијских података и израда периодичних извештаја о реализацији Финансијског плана Директората за 2018.г.;
- 2.6. секторски месечни извештаји о раду/реализацији Програма рада;

У извештајном периоду реализоване су следеће активности из области накнада које се плаћају Директорату (рутних, терминалних и накнада за унапређење ваздушног саобраћаја):

1. Терминалне накнаде: обрада кварталних извештаја SMATSA доо о фактурисаним и наплаћеним терминалним накнадама и израда споразума и Анекса истих (закључени су Споразум о исплати потраживања Директората по основу терминалних накнада за 2018.г. и Анекси 1, 2. и 3. истог, као и Анекс 4. и 5. Споразума за 2017.г.);

2. Рутне накнаде (Директорат је по закљученом протоколу, одређен за обједињавање свих података зоне и доставу истих Евроконтролу):

- 2.1. припрема материјала и учешће на редовном мајском и октобарском састанку учесника зоне наплате рутних накнада; консолидација података зоне, координација поступка верификације и учитавање консолидованих извештајних табела и пратећих информација путем екстранет портала-ETNA Евроконтрола;
- 2.2. обрачуни рутних накнада: обрачун стварних рутних трошкова ДЦВ за 2017.г, израда пројекције рутних трошкова за период 2019-2023.г. и израда Информације о истом заједно (прелиминарни подаци маја, а коначни подаци октобра месеца 2018.г.); израда обрачуна корекције прихода од рутних накнада за 2017.г.;
- 2.3. разматрање материјала SMATSA доо о примени WACC у поступку обрачуна рутних накнада SMATSA доо; састанци са SMATSA доо на ову тему;
- 2.4. активности у вези са изменом висине јединице рутне накнаде зоне са почетком примене од 01.09.2018.г, услед пораста броја јединица рутних услуга и измене у трошковној зони КФОР сектора;
- 2.5. израда Протокола о расподели рутних накнада за 2018.г. (закључен 23.01.2018.г.) и за период септембар-децембар 2018.г. (закључен 10.10.2018.г.);
- 2.6. Анализа утицаја увођења FRA на приход од рутних накнада у зони наплате и достава мишљења; мишљење на материјале Евроконтрола (19);

3. Накнаде за унапређење ваздушног саобраћаја (ДЦВ путничка и ДЦВ робна накнада):

- 3.1. обрада, контрола и унос дневних/месечних извештаја оператера аеродрома о пошти, роби и путницима у одласку у апликацију за накнаде ДЦВ путничку и ДЦВ робну накнаду и издавање рачуна за исте;
- 3.2. израда месечних информација руководству ДЦВ о 10 највећих дужника за ДЦВ путничку и ДЦВ робну накнаду;
- 3.3. активности у вези наплатом дуговања за ДЦВ путничку и ДЦВ робну накнаду (достава опомена и комуникација са авио-превозиоцима);
- 3.4. активности по основу жалби авио-превозиоца на обрачун ДЦВ путничке и ДЦВ робне накнаде у односном рачуну.

12.5 Набавке

У току 2018.г. покренут је (41) поступак јавних набавки на основу чега је закључено (38) уговора и то по следећим поступцима:

- 1) ЈНМВ 1/2017 – Канцеларијски материјал
- 2) ЈНМВ 2/2018 – Специјалистичке обуке у цивилном ваздухопловству
- 3) ЈНМВ 3/2018 – Чишћење радног простора
- 4) ЈНМВ 4/2018 – Обука из области транспорта опасног терета
- 5) ЈНМВ 5/2018 – Развој новог електронског регистра ваздухоплова и регистра ваздухопловно-техничких организација
- 6) ЈНМВ добра 6/2018 – Одржавање и унапређење апликације догађаја
- 7) ЈН 7/2018 – Систем за складиштење података
- 8) ЈНМВ 8/2018 – Осигурање зграде, колективно осигурање запослених, путно осигурање и осигурање службених возила
- 9) ЈН 9/2018 – Тонери
- 10) ЈНМВ 10/2018 – ФТО и ППЗ ДЦВ
- 11) ЈНМВ 11/2018 – Електрична енергија
- 12) ЈНМВ добра 12/2018 – Администрација Microsoft инфраструктуре
- 13) ЈНМВ добра 14/2018 – Одржавање система за унапређење сигурносне инфраструктуре, контрола приступа мрежи и апликацијама и заштите мрежног саобраћаја, као и претплата за заштиту садржаја интерног претраживања и е-mail комуникације
- 14) ЈНМВ добра 15/2018 – Одржавање софтвера за прављење резервне копије и архивирање
- 15) ЈНМВ услуге 16/2018 – Одржавање периферијских уређаја
- 16) ЈНМВ добра 17/2018 – Одржавање налета и продужење овлашћења МЕР и МЕ/IR
- 17) ЈНМВ услуге 18/2018 – Администарција Oracle платформе
- 18) ЈНМВ услуге 20/2018 – Набавка нафтних деривата
- 19) ЈНМВ добра 21/2018 – Базе података о препрекама око аеродрома Београд и Ниш
- 20) ЈНМВ услуге 22/2018 – Надоградња и проширење система обједињених комуникација
- 21) ЈНМВ услуге 23/2018 – Периферијски уређаји (закључена 2 уговора)
- 22) ЈНМВ услуге 24/2018 – Одржавање система за заштиту апликативних сервера и база података и система заштите при интеграцијама са екстерним системима
- 23) ЈНМВ услуге 26/2018 – Изнајмиљивање паркинг простора
- 24) ЈНМВ услуге 27/2018 – Одржавање налета, ОРС и продужење овлашћења на типу авиона С500/550/560
- 25) ЈНМВ добра 28/2018 – Електромеханичке баријере
- 26) ЈНМВ услуге 29/2018 – Фасадерски радови
- 27) ЈНМВ услуге 30/2018 – Обука за стицање сертификата SFI на А320
- 28) ЈН услуге 31/2018 – Обука за упис сложеног моторног возила (закључена 2 уговора)
- 29) ЈНМВ услуге 32/2018 – Системска подршка и одржавање целокупног серверског и диск storage система
- 30) ЈНМВ услуге 33/2018 – Замена дотрајалих олука на објекту
- 31) ЈН услуге 34/2018 – Услуга на одржавању постојећих софтвера за рачуноводство

- 32) ЈНМВ услуге 35/2018 – Надоградња и замена компоненти рачунарске мреже
- 33) ЈНМВ услуге 36/2018 – Организовање наставе из енглеског језика
- 34) ЈН услуге 37/2018 – Авио-превоз и хотелски смештај
- 35) ЈНМВ услуге 38/2018 – Набавка гума за аутомобиле
- 36) ЈНМВ услуге 39/2018 – Одржавање система за дојаву и гашење пожара и клима у систем сали, као и превентивно и интервентно одржавање УПС уређаја и система надзора у сервер сали
- на дан 31. децембар 2018.г. у току су били следећи поступци:
 - 37) ЈНМВ услуге 40/2018 – штампање сертификата са холограмом за особље прегледа обезбеђивања на аеродрому
 - 38) ЈНМВ услуге 41/2018 – интернет услуге – примарни и секундарни линк на централној и удаљеној локацији
- у току 2018.г. обустављени су следећи поступци:
 - 39) ЈНМВ добра 13/2018 – Надоградња и замена компоненти рачунарске мреже
 - 40) ЈН добра 19/2018 – Систем изолованог ИТ окружења за тестирање извршења програмског кода (Sandbox)
 - 41) ЈНМВ услуге 25/2018 – Обука за ECCAIRS (*European Co-ordination Centre for Accident and Incident Reporting Systems*) софтвер

У току извештајног периода спроведено је око (185) поступака набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама.

У оквиру закљученог уговора за набавку авио-превоза и хотелског смештаја, у току 2018.г. су организована (297) захтева за службено путовање у иностранство.

12.6 Информационо-комуникациони послови

У току извештајног периода реализоване су следеће значајније активности из области информационо-комуникационих послова:

- 1) Развој апликативног софтвера неопходног за подршку процесима Директората:
 - пројектовање, израда и имплементација софтвера за вођење Уписника ваздухопловног особља у ОВДА;
 - дорада и исправљање грешака у апликацији ATOS - апликација за сертификацију и праћење надзора из области саобраћајне делатности; Писарница и *OpenText* платформи;
 - измена апликације ДЦВ Накнаде која се односи на накнаде за унапређење ваздушног саобраћаја;
 - учешће у одржавању софтвера за: теоријске испите; Пријављивање догађаја у цивилном ваздухопловству
 - учешће у екстерном развоју софтвера за: Регистар ваздухоплова и ваздухопловно техничких организација; Пријављивање догађаја у цивилном ваздухопловству; Тарифа такси (техничка подршка);
- 2) Увођење нових софтверских алата и апликација и продужетак лиценци постојећег софтвера (*Adobe CC*): учешће у набавци и инсталацији софтвера: *Adobe Acrobat Pro, Adobe CC, Adobe Photoshop CC, DameWare*;
- 3) Унапређење информационо-комуникационе инфраструктуре:
 - израда *backup* планова: за *Exchange* и десктоп/лаптоп платформу и за *Microsoft* инфраструктуру;

- Реализација уговора по поступцима јавних набавки: ЈН 16/2014 - услуга имплементације *Microsoft* платформе - инсталација *Share Point* сервера, израда и имплементација интерног портала; ЈНМВ 19/2017 - Cisco Layer 3 и Layer 2 уређаји или одговарајући; ЈНМВ 40/2017 - Персонални рачунари - припрема и додела нових рачунара;
 - имплементација *ticketing* система;
 - надоградња *Oracle* базе података на верзију 12.2;
 - обезбеђење услова за увођење оптичког линка у просторијама СКЦ;
 - примена *multitenant* опције на *Oracle* систему за управљање базом података;
- 4) Одржавање информационо-комуникационе инфраструктуре (десктоп платформе, серверске платформе, мрежна инфраструктура, периферијски уређаји):
- администрација сервера и мрежне инфраструктуре. праћење (мониторинг) перформанси и подешавање система, преглед системских извештаја на серверима, праћење рада и одржавање мрежних штампача, праћење процеса израде резервних копија, ...;
 - сегментирање мреже;
 - обезбеђење редундансе сервера електронске поште;
 - подешавање аутоматске нотификације на клима уређајима у Систем сали;
 - подешавање резервне копије података за апликацију NEXТ;
 - миграција SPIDER сервера на виртуелну инфраструктуру;
 - продужетак SITA сертификата и замена радне станице за SITA терминал;
 - реализација уговора по ЈН 7/2018 – Систем за складиштење података;
 - миграција COMPIС сервера на сервере ДЦВ: тестирање;
- 5) Унапређење сигурности информационог система:
- израда административних контрола: *Acceptable Use Police*; учешће у изради Правилника о безбедности информационо-комуникационог система Директорат;
 - Реализација уговора по поступцима јавних набавки: ЈН 31/2016 - систем за унапређење сигурносне инфраструктуре, контрола приступа мрежи и апликацијама и заштита мрежног саобраћаја; ЈН 4/2017 - систем за заштиту апликативних сервера и база података и успостављање система заштите при интеграцијама са екстерним системима;
- 6) Учесће у активностима у вези са набавкама из домена ИКП (анализа захтева корисника, истраживање тржишта, израда спецификација, примена, ...):
- по Плану набавки за 2017.г.: обустављено (8) (Интернет услуге - Секундарни линк (укљ. Аеродром „Никола Тесла” Београд); Имплементација категорије 6 на мрежној инфраструктури као и обезбеђивања подних прикључака за запослене; Заштита од DDOS напада, као и *mail filter* услуга; SSD хард дискови од најмање 256GB на оперативним рачунарима; Одржавање периферијских уређаја; Систем за складиштење података; ЈН 33/2017 Увођење ЕРП решења; ЈН 34/2017 ДМС и БПМ, уз израду апликације Писарница); завршено (2): Персонални рачунари и Одржавање рачунарске мреже;
 - по Плану набавки за 2018.г.: завршено (16): Систем за складиштење података; Одржавање периферијских уређаја; Одржавање система за унапређење сигурносне инфраструктуре, контроле приступа мрежи и апликацијама и заштите мрежног саобраћаја, као и претплата за заштиту садржаја *Internet* претраживања и *e-mail* комуникације; Тонери; Периферијски уређаји; Надоградња и замена компоненти рачунарске мреже; Надоградња и проширење система обједињених комуникација;

Одржавање софтвера за прављење резервне копије и архивирање; Одржавање система за дојаву и гашење пожара и клима у систем сали, као и превентивно и интервентно одржавање УПС уређаја и система надзора у систем сали; Одржавање система за заштиту апликативних сервера и база података и система заштите при интеграцијама са екстерним системима; Системска подршка и одржавање целокупног серверског и диск storage система; Одржавање рачунарске опреме; Одржавање и унапређење апликације догађаја; *Thawte ssl* сертификат лиценца; Администрација *Oracle* платформе; Одржавање апликације Писарница и *OpenText* платформе; започето (2): Администрација Microsoft инфраструктуре; Систем изолованог ИТ окружења за тестирање извршења програмског кода (*Sandbox*);

7) остале активности: анализа и достава одговора на тест о „Политикама ИТ безбедности у ДЦВ“ и коментара његове усклађености са радно-правним прописима; Учесће у раду Радне групе за корпоративну безбедност; Учесће у раду Тима за *EMS* итд.

У току 2018.г. су реализовани и послови у вези са ажурирањем интернет презентације Директората у складу са законским обавезама, као и ради информисања свих заинтересованих страна по питањима из надлежности Директората.

12.7 Менаџмент квалитетом и животном средином

Систем менаџмента квалитетом је уведен у Директорат 28. октобра 2015.г.

Директорат је утврдио границе и применљивост свог интегрисаног система менаџмента (*IMS*) према захтевима стандарда *SRPS ISO 9001:2015* и *SRPS ISO 14001:2015*.

У току извештајног периода израђена су следећа документа која су усаглашена са дефинисаним стандардом *SRPS ISO 9001:2015*.

нове процедуре:

- 1.1. ДЦВ-ДИР-ПР-018 Стратешки план интерне ревизије за период 2018.-2020. године
- 1.2. ДЦВ-ДИР-ПР-019 Годишњи план интерне ревизије за 2018. годину
- 1.3. ДЦВ-ДИР-ПР-020 Етички кодекс интерне ревизије у Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије
- 1.4. ДЦВ-ААС-ПР-002 Процедура праћења усаглашености система руковођења
- 1.5. ДЦВ-ААС-ПР-003 Процедура управљања променама
- 1.6. ДЦВ-ААС-ПР-004 Процедура процене људских ресурса
- 1.7. ДЦВ-ААС-ПР-005 Процедура одржавања консултација са ваздухопловним субјектима
- 1.8. ДЦВ-ААС-ПР-006 Процедура за праћење, обраду и вођење евиденције о ИСАО државним писмима
- 1.9. ДЦВ-ААС-ПР-007 Процедура заједничког спровођења провера и сарадње на основу меморандума
- 1.10. ДЦВ-ААС-ПР-002 Процедура за вршење инспекцијског надзора инспектора АТМ/АТСО/АИС и CNS Одељења
- 1.11. ДЦВ-ХР-ПР-005 Процедура о начину издавања и евиденцији службених легитимација ваздухопловних инспектора и проверивача у Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије,

- 1.12. ДЦВ-ФРП-ПР-001 Процедура о реализацији захтева за поступања по тарифи такси
 - 1.13. ДЦВ-ФРП-ПР-002 Процедура за магацинско пословање
 - 1.14. у току је израда Нацрта процедуре о начину и поступку издавања прекршајних налога;
 - 1.15. у току је израда Процедуре за примену Закона о тајним подацима у Директорату;
 - 1.16. у току је израда Процедуре увођења и чувања података у кадровској евиденцији запослених и других ангажованих лица у Директорату;
 - 1.17. у току је израда Процедуре о заснивању и престанку радног односа на неодређено време;
2. измена процедура:
- 2.1. ДЦВ-ДИР-ПР-001 Процедура о изради и управљању документима,
 - 2.2. ДЦВ-ДИР-ПР-003 Управљање неусаглашеностима
 - 2.3. ДЦВ-ДИР-ПР-004 Корективне мере
 - 2.4. ДЦВ-ДИР-ПР-013 Управљање ризицима и приликама
 - 2.5. ДЦВ-ЗПП-ПР-001 Процедура о заштити права путника
 - 2.6. ДЦВ-АТМ/AIS-ПР-002 Процедура за подношење захтева за објављивање NOTAM-A
 - 2.7. ДЦВ-КЛ-ПР-001 Процедура одобравања програма и планова обуке, планова обуке и процедура одржавања стручности контролора летења у јединицама контроле летења
 - 2.8. ДЦВ-КЛ-ПР-002 Процедура издавања привремене ауторизације ОЈТ инструктора или привремене ауторизације процењивача
 - 2.9. ДЦВ-КЛ-ПР-003 Процедура одобравања метода процене у организацијама за обуку контролора летења
 - 2.10. ДЦВ-КЛ-ПР-004 Одобравање промена које захтевају претходно одобрење и процедуре о променама које не захтевају претходно одобрење
 - 2.11. ДЦВ-КЛ-ПР-005 Процедура издавања ауторизације испитивача стручне оспособљености контролора летења,
 - 2.12. ДЦВ-КЛ-ПР-006 Процедура одобрења теста за процену језичког знања,
 - 2.13. ДЦВ-КЛ-ПР-007 Одобрење потребе за напредни ниво језичког знања,
 - 2.14. ДЦВ-КЛ-ПР-008 Процедура подношења жалбе,
 - 2.15. ДЦВ-КЛ-ПР-009 Процедура признавања и замене дозвола (студента) контролора летења и признавања обука,
 - 2.16. ДЦВ-КЛ-ПР-011 Процедура за одобрење тела за процену језичког знања и метода процене,
 - 2.17. ДЦВ-КЛ-ПР-012 Процедура основне и периодичне провере организација за обуку контролора летења,
 - 2.18. ДЦВ-КЛ-ПР-013 Процедура издавања дозволе за коришћење синтетичког уређаја за обуку контролора летења,
 - 2.19. ДЦВ-КЛ-ПР-014 Процедура ограничења, суспензије и стављања ван снаге сертификата организације за обуку контролора летења,
 - 2.20. ДЦВ-КЛ-ПР-015 Процедура обраде пријава о догађајима из домена обуке контролора летења,
 - 2.21. ДЦВ-CNS-ПР-001 Процедура за издавање/продужење/обнову дозволе/овлашћења, ауторизације испитивача

- ваздухопловно-техничког особља контроле летења и полагање испита (2)
- 2.22. ДЦВ-МСВР-ПР-001 Процедура поступања са државним писмима, обавештавања Међународне организације цивилног ваздухопловства (ИКАО) о одступању домаћих прописа од међународних стандарда и препоручене праксе (SARPs) и о објављивању одступања
- 2.23. ДЦВ-СТС-ПР-001 Процедура за припрему и организовање вежби трагања и спасавања у цивилном ваздухопловству
- 2.24. ДЦВ-СТС-ПР-002 Оперативне процедуре за ангажовање реурса Министарства одбране у операцијама трагања за ваздухоплов и спасавања лица у цивилном ваздухопловству.
- 2.25. ДЦВ-ОЦВ-ПР-002 Процедура за достављање/постављање докумената и других информација на сајт Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије
- 2.26. ДЦВ-ПЛН-ПР-001 Процедура пословног планирања и извештавања (1 измена усвојена, друга у току)
- 2.27. ДЦВ-ЈН-ПР-001 Процедура набавки (1 измена усвојена, друга у току)
- 2.28. ДЦВ-ЈН-ПР-002 Процедура обрачуна ДЦВ путничке и ДЦВ робне накнаде
3. израда нових упутстава:
- 3.1. ДЦВ-ДИР-УП-002 Упутство за комуникацију са медијима Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије
- 3.2. ДЦВ-ПЕЛ-УП-002 Упутство за имплементацију Уредбе (ЕУ) 2016/539 од 6. априла 2016. године у Републици Србији у вези са обуком пилота и периодичним проверама за права коришћења навигације засноване на могућностима ваздухоплова (PBN);
- 3.3. у току је израда Упутства за инсталацију радних станица;
- 3.4. у току је израда Упутства за примену приручника ДЦВ-ИТ-001 за рад ОИКП;
- 3.5. у току је израда Упутства о садржају и начину вођења регистра и евиденције ваздухоплова
- 3.6. у току је израда Упутства за израду Стратешко пословног плана
- 3.7. у току је израда Упутства за обрачун рутних накнада
4. измена упутстава:
- 4.1. ДЦВ-ДИР-УП-001 Упутство за попуњавање образаца за примену Закона о инспекцијском надзору
- 4.2. ДЦВ-КЛ-УП-001 Упутство о издавању дозволе студента контролора летења, контролора летења и управни поступак
- 4.3. ДЦВ-КЛ-УП-002 Упутство о анализи и класификацији налаза
- 4.4. ДЦВ-ЛЕГ-УП-001 Упутство о поступку припреме и доношења ваздухопловних прописа
- 4.5. у току је измена ДЦВ-ПЛН-УП-001 Упутства за попуну планских образаца
5. измена приручника, појмовника и сл.:
- 5.1. ДЦВ-ДИР-001 Појмовник ваздухопловних термина
- 5.2. ДЦВ-СКЦ-001 Приручник за рад Спасилачко-координационог центра

- 5.3. ДЦВ-ОПС-001 Приручник за рад Одељења саобраћајне делатности
- 5.4. ДЦВ-РЕЛ-001 Приручник процедура Одељења ваздухопловног особља
- 5.5. ДЦВ-ОВДА-001 Приручник за рад Одељења за ваздухопловне дозволе и архиву
- 5.6. ДЦВ-МЕД-001 Приручник Одсека за ваздухопловну медицину
- 5.7. ДЦВ-ААС-001 Приручник за рад Сектора за ваздушну пловидбу, аеродроме и обезбеђивање
- 5.8. ДЦВ-АNS-001 Приручник безбедносног надзора
- 5.9. ДЦВ-КЛ-001 Приручник за рад у погледу захтева АТСО Анекс 1 А уз документ ДЦВ-АNS-001
- 5.10. ДЦВ-КЛ-002 Одит и инспекцијски надзор организација за обуку контролора летења Анекс1 Б уз документ ДЦВ-АNS-001
- 5.11. ДЦВ-АДР-001 Приручник за рад Одељења аеродрома
- 5.12. ДЦВ-АVSEC-001 Приручник за рад Одељења за обезбеђивање у ваздухопловству
- 5.13. у току је рад на измени и допуни Приручника о раду Одељења пловидбености;
- 5.14. у току је рад на измени Приручника о раду Сектора за саобраћајну делатност, пловидбеност и ваздухопловно особље, у циљу усклађивања са новом организацијом и захтевима Q/A и SMS.

6. измена програма: ДЦВ-КЛ-ПРН-001 Програм надзора организација за обуку контролора летења, Анекс 1 Ц уз документ ДЦВ-АNS-001

7. израда планова инспекција и периодичних провера:

- 7.1. ДЦВ-АДР-ПЛ-001 План инспекција Одељења аеродрома
- 7.2. ДЦВ-АДР-ПЛ-002 План периодичних провера Одељења аеродрома
- 7.3. ДЦВ-СNS -ПЛ-001 План периодичних провера Одељења CNS
- 7.4. ДЦВ-АТМ/АТСО/МЕТ/АIS-ПЛ-001 План инспекција Одељења за АТМ/АТСО/МЕТ/АIS

Сви горе наведени интерни акти су постављени на дељеном директоријуму „public\IMS“ Директората чије је ажурирање вршено током целокупног извештајног периода.

У току извештајног периода реализоване су следеће провере и друге активности у оквиру система менаџмента квалитетом и система менаџмента животном средином:

1. интерна провера – реализована је у периоду од 17.09-21.09.2018.г. и обухватала је проверу: документованости система менаџмента квалитетом и система менаџмента животном средином, примене и познавања докумената система менаџмента квалитетом и система менаџмента животном средином, као и спремности организације за предстојећу екстерну проверу од стране сертификационог тела;

2. екстерна провера:

- 7.5. провера од стране JUQS-а, сертификационог тела, обављена је 04.10.2018.г. у Директорату. Тип провере: Ресертификациона провера Система менаџмента квалитетом према захтевима стандарда *SRPS ISO 9001:2015* – добијен је сертификат;
- 7.6. прва надзорна провера Система менаџмента животном средином према захтевима стандарда *SRPS ISO 14001:2015* - продужено је важење Сертификата *SRPS ISO 14001:2015*;

3. У току је рад на примени међународног стандарда *SRPS ISO 45001:2018* – системи менаџмента безбедношћу и здрављем на раду - Захтеви са упутством за коришћење.

У току 2018.г. извршена је анализа свих пословних процеса Директората, на основу чега су идентификовани и вредновани ризици од стране свих ОЈ ДЦВ у делокругу своје надлежности, а у складу са Процедуром Управљање ризицима и приликама ДЦВ-ДИР-ПР-013, сачињене су мере за смањење/отклањање ризика и успостављен је Регистар ризика и прилика.

12.8 Интерна ревизија

Интерни ревизор обавља послове независно од организационих јединица у Директорату и непосредно је одговоран директору Директората.

У току 2018.г. интерни ревизор је реализовао активности које се односе на: планирања, организовања и обављања појединачне ревизије и саветодавних активности; израде нацрта извештаја и коначног извештаја о обављеној ревизији; израде нацрта стратешког и годишњег плана ревизије; израде периодичних и годишњег извештаја за послове које реализује у извештајном периоду; израде предлога процедура, упутстава, смерница и других аката којима се уређују послови интерне ревизије; пружања савета руководству и запосленима.

Послови и резултати из области интерне ревизије су следећи:

1) израда извештаја: Извештаја о раду за 2017.г. и годишњег извештаја о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије за 2017.г. (за МФ – ЦЈХ) и Извештаја о обављеној ревизији у 2018.г.;

2) израда предлога одговора за одазивни извештај ДРИ у делу који се односи на интерну ревизију

3) Обављање ревизије „Процена успостављеног система унутрашњих контрола у пословном процесу планирања и извештавања“; израда и реализација Плана активности за примену препорука по извршеној ревизији;

4) Обављање ревизије „Евидентирање прихода у пословним књигама Директората остварених по основу терминалних накнада“ (прелиминарне активности и I фаза);

5) стручно усавршавање интерног ревизора (наведено у тачки 11 број 2 (у табели) овог документа).

Број *110-01-0001/2019-0003*
У Београду, *27. 02. 2019.*

УПРАВНИ ОДБОР



Председник

Сочирило
Проф. др Оља Чокорило, дипл. инж.

ПРИЛОГ: СКРАЋЕНИЦЕ

ААА	Сектор за саобраћајну делатност, пловидбеност и ваздухопловно особље
АКЛ	Аеродромска контрола летења
АЦВ ЦГ	Агенција цивилног ваздухопловства Црне Горе
АКВ	ЈП за аеродромске услуге Аеродром Ниш, Ниш
АНТ	АД Аеродром Никола Тесла Београд
ААС	Сектор за ваздушну пловидбу, аеродроме и обезбеђивање
БХДЦА	Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине
ВС	Војска Србије
ВМА	Вијно медицинска академија
ВМО	Ваздухопловно медицинско особље
ГСС	Горска служба спасавања
ДРИ	Државна ревизорска институција
ДЦВ/Директорат	Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије
Евроконтрол	Европска организација за безбедност ваздушне пловидбе
ЕЗ	Европска заједница
ЕК	Европска комисија
ЕУ	Европска унија
Закон/ЗВС	Закон о ваздушном саобраћају
ЗИН	Закон о инспекцијском надзору
ЗЈН	Закон о јавним набавкама
ЈН	ЈН
ЈНМВ	ЈНМВ
КЕИ	Канцеларија за европске интеграције Владе Републике Србије
КЛ	Контролори летења
КСНБЗТП	Канцеларију Савета за националну безбедност и заштиту тајних података
КЦН	Клинички центар Ниш
КЦС	Клинички центар Србије
МО	Министарство одбране Републике Србије
МГСИ	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије
МУП	Министарство унутрашњих послова Републике Србије
НПАА	Национални програм за усвајање правних тековина Европске уније (<i>National Programme for the Adoption of the Acquis</i>)
НБС	Народна банка Србије
ОЈ ДЦВ	Организациона јединица Директората
ПП	против-пожарна
РХМЗ	Републички хидрометеоролошки завод Републике Србије
СКЦ	Спасилачко координативни центар
СТС	Сектор трагања и спасавања
УО ДЦВ	Управни одбор Директората
АСАМ	Програм за праћење континуалне пловидбености ваздухоплова (<i>Aircraft continuous Airworthiness Monitoring Programme</i>)
АИР	Зборник ваздухопловних информација (<i>Aeronautican Information Package</i>)
АМНС	Систем за аутоматску обраду порука (<i>Automatic Message Handling System</i>)
АМЕ	овлашћени лекар
АМС	Центар за ваздухопловну медицину (<i>Aeromedical Center</i>)
АНС	Услуге ваздушне пловидбе (<i>Air Navigation Services</i>)
АОС	Потврда о оспособљености за обављање јавног авио-превоза
АРР	Прилазна контрола летења
АТСО	Контролор летења (<i>Air Traffic Controller</i>)
АТФСМ	Управљање протоком и капацитетом ваздушног саобраћаја (<i>Air Traffic Flow and Capacity Management</i>)
АТМ	Управљање ваздушним саобраћајем (<i>Air Traffic Management</i>)
АВОПС	<i>Application for all Weather Operations Approval</i>
СКЛ / ЦКЛ	Центар контроле летења
СДДР	Централна зона за прикупљање информација путем COSPAS-SARSAT (<i>Central Data Distribution Region</i>)

CNS	Услуге комуникације, навигације и надзора (<i>Communication, Navigation and Surveillance</i>)
ECAA	Заједничко европско ваздухопловно подручје
ECQB	Европска централна банка питања (<i>European Central Question Bank</i>)
FAA	Ваздухопловна власт САД (<i>Federal Aviation Authority</i>)
FCL	Лиценцирање ваздухопловног особља (<i>Flight Crew Licencing</i>)
FSTD	Симулатор (<i>Flight Simulation Training Device</i>)
IANS	Институт за ваздушну пловидбу (<i>Institute of Air Navigation Studies</i>)
ICAO	Међународна организација цивилног ваздухопловства
ICAO SARP	ICAO стандарди и препоручена пракса
QMS	Систем управљања квалитетом
JAATO	Центар за обуку заједничких ваздухопловних власти (<i>Joint Aviation Authorities Training Organisation</i>)
LSSIP / ESSIP	Локални план примене јединственог неба (<i>Local Single Sky Implementation Plan</i>) / Европска примена јединственог неба
MED	Ваздухопловна медицина
MEL	Листа минималне опреме (<i>Minimum Equipment List</i>)
MET	Услуге ваздухопловне метеорологије
MNPS	(<i>Minimum Navigation Performance Specifications</i>)
NAT	Регион северног Атлантика (<i>Nort Atlantic Region</i>)
NOF	NOTAM биро (<i>NOTAM Office</i>)
NOTAM	Хитно ваздухопловно обавештење (<i>Notice to Airmen</i>)
OJT	Обука на послу / пракса (<i>On job training</i>)
OPS	Саобраћајна делатност (<i>Operations</i>)
OSC	Координатор на месту догађаја (<i>On Scene Coordinator</i>)
PART	Део ваздухопловних прописа EASA
PBN	Навигација заснована на могућностима ваздухоплова (<i>Performance Based Navigation</i>)
PEL	Лиценцирање ваздухопловног особља (<i>Personal licensing</i>)
RASARAC	Регионални саветодавни комитет за трагање и спасавање у цивилном ваздухопловству
RVSM	(<i>Runway Visual Separation Minima</i>)
SAFA	Процена безбедности страних ваздухоплова на платформи (<i>Safety Assesment of Foreign Aircraft</i>)
SAR	Трагање и спасавање
SES	Јединствено европско небо
SMATSA доо	Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA д.о.о. Београд
SMS	Систем управљања безбедношћу
TKL	Терминална контрола летења
TSA	Агенција за обезбеђивање ваздушног саобраћаја САД
TWR	Торањ (<i>Tower</i>)